

Bratislavský KURIÉR®

denné aktuality na www.bakurier.sk

Juraj Droba: Samosprávy treba posilňovať

V minulosti sa diskutovalo o otázke zlúčenia Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) s mestom Bratislava, čím by kraj zanikol. V momentálnej kríze sa však ukazuje, že kraj a mesto tvoria pri riešení problémov pandémie tím, ktorý v niektorých prípadoch reaguje rýchlejšie ako samotný štát, prípadne vytvára tlak na jeho konanie. Nielen o tomto prepojení, ale celkovo o pohľade na viaceré témy bratislavskej župy, sme sa porozprávali so županom BSK Jurajom Drobom.

Ako vnímate tieto diskusie s odstupom času?

Samosprávy preukázali za posledný rok obrovské množstvo akcieschopnosti a zodpovednosti. Doslova zachraňovali zdravie i životy. Nebyť samospráv, pandémia jednoducho nezvládne. Myslím, že diskusia o zrušení krajov, vrátane toho Bratislavského, už je bezpredmetná. Navyše, zmena územno-správneho členenia nemá podporu ani obyvateľov. Až 85 percent obyvateľov Bratislavského kraja je za zachovanie súčasného členenia – samosprávny kraj, mesto a mestské časti. Čas ukázal, že župy netreba rušiť, ale posilňovať. Pretože ak na území kraja spoja mestá a obce sily, sú nielen efektívnejšie, ale vedia riešiť aj také problémy, na ktoré samostatne nestačia.

(pokračovanie na str. 3)

Mesto žiada vládu o pomoc, MHD bola v štrajku

Zlacené ročné električky majú aj druhú stranu mince

Primátor Bratislavy Matúš Vallo avizuje, že Bratislava sa pripravuje na návrat k normálnemu životu ako pred pandemiou. To so sebou prináša nielen výhody, ale zrejme si opäť spomenieme aj na prehustenú dopravu a každodenné zápchy. A tak vedenie mesta spolu s Dopravným podnikom Bratislava prišlo s riešením, ako dostať ľudí z áut do MHD. Za ročnú električku zaplatí cestujúci nie 264 eur, ale iba 199 eur. Celkovo teda 25 % zľava. Na prvý pohľad rozumný krok, no akosi sme si už zvykli, že žiadna zľava nie je zadarmo.

„Myslíme si, že je to dobrý bod nula na to, aby ľudia opäť začali používať mestskú hromadnú dopravu. Toto je typ lístka, ktorý používa 40-tisíc Bratislavčaniek a Bratislavčanov a sú to presne tí, ktorí tú MHD používajú najviac. Som pevne presvedčený, že priláka aj úplne iných ľudí,“ tak znejú myšlienky Matúša Valla, ktorý sa rozhodol motivovať ľudí k tomu, aby nechali svoje automobily odparkované doma a v rámci Bratislavy sa začali presúvať mestskou hromadnou dopravou.

(pokračovanie na str. 5)

Mestská polícia aj naďalej trpí nedostatkom policajtov

Mestská polícia Bratislava naďalej trpí nedostatkom policajtov. Ku koncu roka 2020 disponovala 299 príslušníkmi. Jej náčelník Miroslav Antal pritom za ideálne považuje mať 550 a viac policajtov, aj preto v uplynulých dňoch spustili masívnejšiu náborovú kampaň.

Mestská polícia potrebuje zdvojnásobiť počet príslušníkov

„V súvislosti s otázkou potrebného počtu príslušníkov je už dlhodobo deklarované zvýšenie na viac ako dvojnásobok príslušníkov,“

konštatuje správa o plnení úloh bratislavskej mestskej polície za uplynulý rok, o ktorej diskutovalo marcové mestské zastupiteľstvo. Mestská polícia potrebuje viac policajtov, aby dokázala riešiť okrem štandardných aj mimoriadne či špeciálne úlohy, reflektovala na priority hlavného mesta i na požiadavky starostov bratislavských mestských častí, a to bez konfliktu s pracovnými právom a s minimalizovaním vzniku nadčasov.

(pokračovanie na str. 9)

Do štrajku sa zapojili dve tretiny vodičov

Do pondelkového ranného výstražného štrajku vodičov mestskej hromadnej dopravy (MHD) sa v Bratislave zapojili dve tretiny vodičov. „Vodiči po 8.00 h dovezli cestujúcich na konečné zastávky a vozidlá odstavili, do 9.00 h sa nezapojili do premávky,“ uviedla hovorkyňa Dopravného podniku Bratislava (DPB) Ľubica Melcerová. Pripomenula, že aj počas hodinového štrajku premávali spoje k najväčším nemocniciam.

Po 9.00 h sa podľa pokynov dopravného dispečingu, ktorý DPB posilnil na 16 ľudí, postupne obnovila premávka. V plnom rozsahu bola obnovená o 10.30 h. Informácie o účasti zhruba 60 až 65 percent vodičov na štrajku potvrdil predseda Základnej organizácie Integrovaného odborového zväzu (ZO IOZ) pri DPB Július Orbán. „Nezaznamenali sme žiadne problémy či 'pokyvkanie' dopravy. Bola plynulá, hlavne čo sa týka nemocničných spojov na Ružinov, Kramáre a Antolskú v Petržalke. Všetko, čo sme deklarovali, sme splnili,“ uviedol Orbán.

Výstražný štrajk vodičov MHD sa konal i v Košiciach. Zamestnanci dopravných podnikov oboch najväčších slovenských miest ním chceli upozorniť na to, že štát stále finančne nepomohol ich dopravným podnikom s výpadkom príjmov spôsobeným pandemiou nového koronavírusu. Hrozí preto rušenie liniek MHD i prepúšťanie. Podľa zástupcov exekutívy sa v súčasnosti má možnosťou podpory finančnej pomoci samosprávam, pod ktoré dopravné podniky patria, zaoberať Ministerstvo financií (MF) SR. Primátor Bratislavy Matúš Vallo na pondelkový štrajk vodičov MHD zareagoval, že chceli upozorniť na fakt, že DPB sa nemôže zapojiť do schémy štátnej pomoci.

(red, TASR)

Od súmraku do úsvitu... poznáte nočného primátora?

Viete akú úlohu má nový nočný primátor Bratislavy? Nočné mesto. Piatok, polnoc. Centrum sa premieňa na nočný klub v uliciach je množstvo zahraničných mladíkov divoko lúčiach sa so slobodou. Alkohol je pre mnohých lacnejší ako voda v ich domovskej krajine. Nie sú však jedinou skupinou, ktorá z času

načas víri pokojné vody bratislavských riek. Aj keď sme si už počas pandémie takmer odvykli, nočný život hlavného mesta už roky strpčujú rôzne potýčky opilcov, zvracajúci, hluk, či rozbroje na frekventovaných uliciach. To všetko pochádza nielen zo zahraničnej, ale aj z domácej „kuchyne“. Podaktorí obyvatelia prilahlých lo-

kalit situáciu opisujú ako svoju vojnu s veternými mlynmi. Londýn, Amsterdam, ale aj ďalšie európske metropoly sa v uplynulých rokoch rozhodli zlú povest zvrátiť a nájsť mestám v noci ich kultúrnu tvár. Vsádzajú na bezpečnosť nočného života. V spolupráci s nočnými starostami, „terénymi pracovníkmi“ či políciou

chcú zabezpečiť občanom po zotmení viac priestoru na pokojnú sebarealizáciu, či spoznávanie sa ľudí. Jednoducho dobrý pocit z kultúrneho vyžitia, či príjemne stráveného času s priateľmi nemá byť ohraničený nočnou hodinou.

Viac bezpečia do pulzujúcich nočných ulíc má priniesť aj nočný pri-

imátor Bratislavy Bratislava po niekoľkých závažných udalostiach v srdci mesta, pri ktorých prišlo k úmrtiu mladých ľudí, avizovala kroky na zistenie väčšej bezpečnosti. Jedným z takých opatrení je aj vytvorenie novej pozície na magistráte mesta.

Martin Kráľovič začal na meste pracovať v polovi-

ci októbra minulého roku ako poradca primátora pre bezpečnosť. Začiatkom roku 2021 odštartoval magistrát komunikáciu tejto funkcie verejne, pomocou spojenia - nočný primátor. Činnosť jeho práce by mali pocítiť najmä obyvatelia lokalít s rušným nočným životom.

(pokračovanie na str. 9)

Udialo sa v meste

Kone nahradia štvorkolky

Bratislava už nebude mať jazdeckú mestskú políciu, ktorá hliadkovala v lesoparku či v uliciach hlavného mesta na koňoch. Rozhodlo o tom bratislavské mestské zastupiteľstvo, ktoré schválilo nový organizačný poriadok bratislavskej mestskej polície. Cieľom organizačných zmien je podľa primátora hlavného mesta Matúša Valla viac policajtov v uliciach a menej v kancelárii. Tiež uviedol, že tri z piatich koní majú negatívne veterinárne posudky. Starostlivosť o kone prevezme ZOO Bratislava. Mestská polícia bude aj naďalej strážiť lesopark či už pešími hliadkami, alebo využitím elektrických štvorkoliek, respektíve motoriek.

Dom odborov, tržnica i "Véčko"

Národné osvetové centrum "Véčko" na Námestí SNP, Nová tržnica i Dom odborov (Istropolis) na Trnavskom mýte, parková promenáda na Hviezdoslavovom námestí či fontána Družba na Námestí slobody i ďalších 16 objektov pribudlo do celomestského zoznamu pamätihodností Bratislavy. Jeho aktualizáciu schválili bratislavskí mestskí poslanci. Hlavným jednotlivým znakom objektov, ktoré pribudli do zoznamu, je ich veľkomestský charakter. "Ide o objekty, ktoré boli dôležité pre rozvoj metropoly hlavne v 2. a 3. štvrtine 20. storočia. Obyvateľmi mesta sú vnímané ako dôležité mestotvorné stavby a štruktúry."

Lanovka na Kamzík funguje

Sedačková lanová dráha zo Železnej studničky na Kamzík v bratislavskom Novom Meste je v súčasnosti v riadnej prevádzke. Správca lanovky, ktorým je organizácia EKO – podnik VPS však opätovne pripomína nutnosť dodržiavania hygienických opatrení. Upozorňuje na to zároveň oznam pri vstupe na lanovku. Lanovka je otvorená od štvrtka do nedele v čase od 10.00 do 18.00 h. Návštevníkom je k dispozícii aj počas všetkých štátnych sviatkov. Jej prevádzka býva pozastavená len v prípade zlých poveternostných podmienok. Lanovka bola zároveň v roku 2008 zaradená medzi pamätihodnosti mestskej časti.

Bratislava sa obráti na EK

Mesto Bratislava sa v krátkom čase obráti na Európsku komisiu. Dôvodom je, že štát stále finančne nepomohol Dopravnému podniku Bratislava (DPB) vykryť miliónové výpadky príjmov spôsobené pandemiou nového koronavírusu. Výpadky tržieb v dôsledku krízy sú už pre DPB aj pre mesto Bratislava neúnosné, keďže od marca 2020 dodnes dosahujú sumu 25 miliónov eur," uviedol primátor. V tejto situácii vníma obavy zamestnancov DPB z hromadného prepúšťania za oprávnené. Mesto ich však ubezpečilo, že hromadné prepúšťanie nateraz nepripravuje a stratu ešte stále sanuje z vlastného rozpočtu.

Draždiak je bez vtáčej chrípky

Otužilci sa už môžu opäť kúpať vo Veľkom Draždiaku v bratislavskej Petržalke, pokojnejší môžu byť aj majitelia psov. Regionálna veterinárna a potravinová správa (RVPS) Bratislava - mesto zrušila opatrenia vydané v januári po potvrdení vtáčej chrípky u voľne žijúceho vtáctva. Prípadné uhynuté zvieratá je však potrebné nahlásiť. "Vzhľadom na to, že posledný prípad vtáčej chrípky bol diagnostikovaný u labuti, ktorá uhynula 8. februára a odvtedy nebol zaznamenaný žiadny nový prípad, RVPS Bratislava - mesto 1. apríla zrušila veterinárne opatrenia," uviedol pre TASR Miloš Mašlej, riaditeľ RVPS Bratislava - mesto.

Rekonštrukcia utlmí dopravu

Plánovaná rekonštrukcia Námestia SNP, Námestia Nežnej revolúcie a Kamenného námestia v centre Bratislavy ovplyvní aj dopravu v ich okolí. V hornej časti Námestia SNP bude od pošty smerom dole doprava prísnejšie regulovaná a po novom nebude možný priamy prejazd áut medzi Špitálskou a Štúrovou ulicou. Mesto plánuje aj v priestore Kamenného námestia postaviť podzemnú garáž s 500 parkovacími miestami. Takmer dve tretiny automobilovej dopravy, ktorá v súčasnosti prechádza Špitálskou ulicou, je podľa magistrátu tranzitnou dopravou.

V lesoparku postavia infocentrum

Vbratislavských mestských lesoch spustili výstavbu infocentra v rekreačnom areáli Kamzík. Služiť bude ako zázemie pre kurzy ekovýchovy. Súčasťou prác je aj obnova lesníckeho arboréta. Komplexnou rekonštrukciou prejde aj areál Malý Slávin medzi Račou a Mariankou. Stavba infocentra nahradí pôvodnú chatu v havarijnom stave, ktorá sa nachádza v uzavretom areáli spolu s arborétom. Mestské lesy začínajú aj komplexnú rekonštrukciu areálu Malý Slávin medzi Račou a Mariankou. Altánok v zlom technickom stave bude nahradený novým, svetlejšim, ktorým sa zároveň zväčší súčasná kapacita priestoru.

Osobný prístav stále čaká

Projekt plánovanej rekonštrukcie budovy Osobného prístavu v Bratislave stále čaká na územné rozhodnutie. "Zo strany našej spoločnosti boli predložené všetky požadované dokumenty a vyhovené všetkým vzneseným požiadavkám zo strany kompetentných úradov a organizácií, ktoré sa ku konaniu vyjadrujú," uviedol Marek Považan, predseda predstavenstva spoločnosti Slovenská plavba a prístavy - lodná osobná doprava (SPaP-LOD). Plánovaná rekonštrukcia je dlhodobo kritizovaná zo strany niektorých aktivistov. Podľa nich je však neopodstatnená.

Ružinov podporí predzáhradky

Bratislavský Ružinov prináša obyvateľom grantový program na predzáhradky. Žiadateľom môže byť jednotlivец, ale aj skupina obyvateľov, ktorí chcú spolupracovať, prípadne správca bytového domu. Mestská časť im vie pomôcť s nákupom sadeníc a ďalších potrebných vecí do sumy približne 200 eur. Samospráva chce týmto podporiť dlhodobé aktivity, o ktoré je v mestskej časti dlhodobý záujem, aby ich obyvatelia nemuseli financovať iba sami. Splnené však musia byť viaceré podmienky, napríklad dohoda so susedmi, aby nedochádzalo následne ku konfliktom.

Zemetrasenie cítila aj v Bratislava

Zemetrasenie, ku ktorému došlo koncom marca v oblasti južne od rakúskej metropoly Viedeň, bolo cítiť aj v Bratislave. Potvrdil to Kristián Csicsay z Ústavu vied o Zemi Slovenskej akadémie vied s tým, že z hlavného mesta majú vyplnený aj prvý makroseizmický dotazník. "Zemetrasenie mohli pocítiť ľudia najmä v bratislavskej mestskej časti Petržalka vo vyšších poschodiach obytných budov," uviedol Csicsay. Dobré to napríklad vidno na seizmograme zo stanice Modra. Epicentrum zemetrasenia s magnitúdou 4,7 o 18.25 h sa nachádzalo pri meste Neunkirchen.

Zlepšenie verejných priestranstiev

Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB) a Nádacia mesta Bratislavy vyhlásili grantový výzvu na zlepšenie verejných priestorov v miestnych susedstvách. Výzva je otvorená do konca apríla a zameraná je na udržateľne, inkluzívne a ekologicky zamerané projekty revitalizácie a regenerácie. Na podporu môže byť rozdelených 100.000 eur. Z grantu je možné vytvoriť priestor na sedenie tam, kde v súčasnosti chýba, napríklad v predzáhradke, na ihrisku, na opustenom trávniku pri dome či voľne prístupnom vnútrobloku. Projekty budú podporené sumami 2000 eur, 5000 eur alebo 10.000 eur.

Pieskovanie porieši úrad

Podnetom petržalského miestneho poslanca Juraja Kríža v súvislosti s nedávnym zväznaním piesku z detských ihrísk na trávnaté plochy a lúky pre ich prevzdušnenie sa bude zaoberať Okresný úrad (OÚ) Bratislava. Podnet naň postúpil Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ) Bratislava, na ktorý sa poslanec obrátil. Má podozrenie z porušovania zákona o ochrane verejného zdravia, zákona o ochrane prírody a krajiny a tiež zákona o odpadoch. Poslancovi sa nepozdávalo, že pracovníci referátu verejného priestranstva vykonali veľké presuny použitého piesku z detských pieskovísk a rozptýlili ho po zelených plochách a lúkach.

Máte zaujímavú tému? Staňte sa našimi ďalšími očami v teréne. Vaše námety posielajte na: redakcia@bakurier.sk

Mesačník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. (Sedlárska č. 8, 811 01 Bratislava, IČO: 36842834)

Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, Redakcia: Jana Pohanková, Veronika Trojanová. E-mail: redakcia@bakurier.sk.

Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Grafika: Rastislav Biznár, r.biznar@gmail.com. Tlač zabezpečuje CROMWELL a.s. Registrované MK SR: EV3820/09, ISSN 1338 - 1830.

Distribúcia: vlastné stojany a na frekventovaných miestach Bratislavy - 74 lokalít. Vychádza v náklade 30 000 kusov. Najbližšie číslo vychádza 12. 5. 2021

Juraj Droba: Čas ukázal, že župy netreba rušiť, ale posilňovať

(Dokončenie zo str. 1)

V aktuálnej situácii je hlavnou témou najmä očkovanie. Nedávno ste otvorili najväčšie vakcinačné centrum na Slovensku. Vyzdvihuje sa najmä profesionálna organizácia a bezpečnosť. Kedy ste tieto očkovacie centrá otvorili, koľko termínov ste ponúkli a ako je BSK na tom v porovnaní s ostatnými krajinami?

Očkovacie centrum Bratislavského kraja je najväčšie, najbezpečnejšie a najmodernejšie svojho druhu na Slovensku. A to nehovorím len preto, že patrí pod našu župu. Snažili sme sa poskytnúť ľuďom služby na úrovni 21. storočia a to sa týka prístupu ľudí, vybavenia priestorov, aj dopravnej dostupnosti a parkovania. Okrem tohto veľkokapacitného centra máme aj menšie centrum – v Poliklinike Karlova Ves. Dosiaľ sme v oboch vakcinačných centrách zaočkovali približne 25 tisíc ľudí. Očkovanie vnímam ako cestu ku slobode bez obmedzení. Som rád, že podiel ľudí, ktorí sa chcú zaočkovať, je v Bratislavskom kraji najväčší na celom Slovensku. Zaočkovať sa chcú dať až tri štvrtiny obyvateľov kraja.

Počas pandémie Covid-19 sa život nezastavil. Navyše, po kríze je potrebné podporiť ho a rozprúdiť. Čo sú vaše hlavné priority, ktoré v tomto roku plánujete podporiť, prípadne vyskytlo sa niečo, s čím ste nepočítali a budete

musieť nevyhnutne navyšovať prostriedky v danej oblasti. Čoho sa dotknú prípadné škrtý?

Rozpočet na rok 2021 je výrazne ovplyvnený pandemiou COVID-19, najmä čo sa týka úrovne bežných príjmov kraja. Daňové príjmy, ako ich najdôležitejšia zložka, nám začali stagnovať. V roku 2021 budú prakticky na totožnej úrovni ako v roku 2019, avšak výdavky, ktoré z nich musíme hrať, nám za ten čas podstatne narástli. Napriek tejto skutočnosti deklarujeme, že v roku 2021 chceme nielen uchovať nastavený štandard v zabezpečovaní všetkých našich kompetencií, ale prostredníctvom ambiciózneho investičného plánu aj prispieť k ďalšiemu rozvoju kraja. Župa bude v tomto roku hospodáriť so sumou

vo výške 226 mil. EUR. Prioritou sú školstvo, sociálna oblasť a doprava. Plánujeme investovať do rekonštrukcie centier odborného vzdelávania a prípravy, deinštitucionalizácie sociálnych služieb, aj do budovania ciest.

BSK je zriaďovateľom 54 stredných škôl. Školstvo patrí medzi jednu z priorit kraja. Čo sa v tejto oblasti za uplynulé roky podarilo? Aké plány pribrzdila pandémia? A konkrétne projekty plánujete podporiť do konca funkčného obdobia?

Školstvo tvorí v rozpočte kraja tradične najväčšiu položku a je aj veľkou prioritou. Na zabezpečenie vzdelávacieho procesu v oblasti stredného školstva pôjde tento rok viac než 80

mil. EUR. Chceme ukázať, že odborné stredné školstvo nepatrí do „starého železa“, ale je spoločensky žiadané a dokonca aj plátovo atraktívne. Potrebujeme pokračovať v prepájaní odbornej praxe so skutočnými potrebami trhu práce. Sústreďujeme sa na vytváranie centier odborného vzdelávania a prípravy, na aktívnu spoluprácu so zamestnávateľmi, inovovanie učebných a študijných odborov či zakladanie cvičných školských firiem. Dôležitou témou je tiež riešenie zlého technického stavu školskej infraštruktúry, teda školských budov a areálov

Bratislavský kraj počítal minulý rok veľké straty z cestovného ruchu. Počas uplynulej sezóny ste vyzývali ľudí, aby trávili dovolenku na Slovensku. Plánujete aj v tomto roku nejakú kampaň či marketingové aktivity ako ľudí prilákať na domáce atrakcie?

Geografické danosti, kultúrno-historické bohatstvo na nevelkom území, široké spektrum zážitkov v unikátnom prepojení veľkomesta s prírodou priam predurčujú náš kraj byť atraktívnou turistickou destináciou. Toto odvetvie prinášalo ešte donedávna do nášho kraja desiatky miliónov eur ročne a zamestnávalo tisíce ľudí. Žiaľ, spomedzi všetkých slovenských turistických destinácií zaznamenal v roku 2020 najväčší prepád práve Bratislavský kraj a hlavné mesto. Počet ubytovaných turistov v región

ne medziročne klesol o 68 %, obsadenosť ubytovacích zariadení o 65 % a ich tržby o 72 %. Sektor služieb, predovšetkým ubytovacie a gastronomické zariadenia, sprievodcovia, cestovné kancelárie sú doslova na kolenách. Žiaľ, dnes je už viac ako jasné, že žiadna reklamná kampaň nášmu kraju zásadne nepomôže. Ak nepríde pomoc od štátu, krach aktérov v cestovnom ruchu bude pokračovať a len veľmi ťažko sa tento sektor pozviecha. To ale neznamená, že nebudeme ľudí lákať tráviť voľné chvíle v kraji. Práve naopak, robíme to počas celej pandémie a teším sa, že ľudia začínajú objavovať aj také lokality, ktoré dosiaľ nepoznali.

Veľmi silno skúšaná v tomto období je aj kultúra, na ktorú sa tak trochu zabúda. Priblížite našim čitateľom plán, ktorý by mohol pomôcť kultúre v kraji na nohy.

Na kultúru sme nezanevrelí. Považujem za mimoriadne dôležité, že aj napriek pandémie sme zachovali zamestnanosť vo všetkých našich kultúrnych zariadeniach. To v dnešnej dobe nie je žiadna maličkosť. Koronakríza nezastavila ani započaté rekonštrukcie národných kultúrnych pamiatok vo vlastníctve župy. Spomeniem synagógu v Senci, kde čoskoro zriadime nové župné kultúrne centrum, alebo kaštieľ v Modre, ktorý bude fungovať ako kultúrno-kreatívny priestor. Investovali sme aj do budovy Malokarpatského múzea v Pezinku, vďaka čomu vznikli v podkro-

ví múzea nové priestory. Dobrou správou je aj vydanie právoplatného stavebného povolenia na komplexnú rekonštrukciu Divadla Aréna, kde v blízkej budúcnosti preinvestujeme prostriedky v hodnote takmer šesť miliónov eur. Náš kraj podporuje nielen vlastné kultúrne zariadenia. Vo veľkej miere sa snažíme pomáhať aj tzv. nezriadovanej kultúre, ktorá bola pandemiou poznačená vo výraznej miere. Na tieto účely slúži hlavne Bratislavská regionálna dotačná schéma, ktorej financovanie bolo v roku 2020 ohrozené. Spoločným úsilím BSK a Nadácie Tatra banky sa napokon podarilo vyčleniť sumu 300-tisíc €, vďaka čomu mohlo byť podporených 111 zmysluplných projektov. Dotačná schéma tento rok už funguje naplno.

Máte nejakú kultúrnu srdcovku, ktorá vám minulý rok chýbala a tento rok má šancu, že sa uskutoční?

Srdcoviek mám veľa, ale najviac mi chýba jedno: možnosť bez strachu sa stretávať a cestovať. Ísť na kávu do centra, vychutnať si dobré jedlo v reštaurácii, navštíviť divadlo alebo kino, vypočuť si pekný koncert, alebo len tak sedieť s priateľmi na terase. Verím však, že už to nebude dlho trvať a čoskoro sa začne život vracáť do "starých kolajní".

Jana Pohanková
(foto BSK)

V regióne Malokarpatska vznikne nová cesta, obíde obce Slovenský a Chorvátsky Grob

Zlepšenie dopravnej situácie, časová úspora pre vodičov, ale najmä odbremenenie obcí Chorvátsky Grob a Slovenský Grob od tranzitnej dopravy. To všetko prinesie vybudovanie cestného obchvatu obcí Malokarpatska. Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI SR) schválilo pre Bratislavský samosprávny kraj (BSK) nenávratný fi-

nančný príspevok vo výške 6,5 milióna. Nová cesta bude merať 1,7 kilometra. „Napriek tomu, že pre rozvoj dopravy v Bratislavskom kraji je kľúčová koľajová doprava, je potrebné budovať aj cestné obchvaty okresných miest a obcí, ktoré trpia najväčšou intenzitou dopravy v intraviláne. Najväčšia potreba budovania cestných obchvatov je v území Malokarpatska, predovšetkým

v úseku Chorvátsky Grob, Pezinok a Modra,“ uviedol Juraj Droba, predseda Bratislavského samosprávneho kraja. Zdôraznil, že projekt pozostáva z viacerých etáp. „Pustili sme sa do projektu, o ktorom sa desať rokov len rozprávalo. My máme dnes na stole nielen všetky potrebné povolenia, ale aj schválené financovanie. Bez externých zdrojov by sme však o takomto veľkom projekte

nemohli ani len rozmýšľať, nieto ešte realizovať.“ Nultá etapa cestného obchvatu obcí Malokarpatska začína v diaľničnej križovatke Triblavina. Končíť bude na ceste III/1059, ktorá spája obec Chorvátsky Grob s časťou Čierna Voda. Odbremenenia sa tým najmä obce Chorvátsky Grob a Slovenský Grob. Novovytvorený dvojpruhový asfaltový úsek bude mať 1,7 km a prinesie ča-

sovú úsporu pre občanov z okolitých obcí – v priemere vodiči ušetria 3,5 minúty jazdného času. Súčasťou projektu je aj výstavba dvoch mostných objektov ponad Mlynský potok a Dávidov kanál. Náklady na projekt budú 6,5 milióna eur, z toho 5,9 milióna eur bude hrađených z eurofondov. Výstavbu tohto prepojenia si vyžiadala dopravná situácia v území. V posledných desiatich rokoch sa

prudko rozvíja urbanizácia územia v oblasti obcí Malokarpatska, čo má za následok zvýšenie dopravnej záťaže na existujúcej cestnej sieti.

Bratislavský samosprávny kraj už vyhlásil súťaž na zhotoviteľa stavby. Predpokladaný začiatok výstavby je koncom leta 2021, ukončenie na jeseň 2022.

(bak)

Plánovaným zmenám zákona o daniach z nehnuteľností by mala predchádzať reforma financovania samospráv

Už nejaký čas panuje medzi Bratislavčanmi obava z toho, že by sa v dohľadnej dobe mal meniť zákon o spôsobe a výške platenia daní z nehnuteľností. Túto informáciu verejnosti sám avizoval, dnes už bývalý minister financií a súčasný premiér, Eduard Heger. Neistota je na mieste, pretože faktických informácií je málo, a tak prirodzene vzniká priestor na dohady. Navyše, iba pred niečo vyše rokom sme sa museli vyrovnáť s rapídny dvíhaním výšky daní z nehnuteľností, ktoré sme z celého Slovenska pocítili najvýraznejšie práve v hlavnom meste.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky zatiaľ žiadne bližšie informácie k téme neposkytuje, a tak sme oslovili analytika z občianskeho združenia INESS (Inštitút ekonomických a spoločenských analýz). Radovan Ďurana, ktorý sa zameriava na verejné financie a sociálny systém nám priblížil aj to, akým smerom by sa prípadná reforma mohla uberať a aký bude mať následný dopad na majiteľov nehnuteľností.

► Pred pár týždňami minister financií avizoval, že sa pracuje na novelizácii zákona o daniach z nehnuteľností. Dôvodom má byť prejavovaná iniciatíva solventných ľudí, ktorí by chceli platiť viac, pretože na to majú a zároveň je dôvod ten, že máme na Slovensku v rámci EÚ jedny z najnižších daní vôbec. Pritom nie tak dávno – pred vyše rokom, Slováci čelili celoplošnému dvíhaniu daní z nehnuteľností, a to najvýraznejšie zrejme v Bratislave. Je podľa vás opätovné zvyšovanie daní z nehnuteľností na mieste? S iniciatívou solventných ľudí som sa doteraz nestretol. Vlastne ani nedáva zmysel, veď každý môže dobrovoľne platiť toľko daní, koľko chce. Takáto iniciatíva má zrejme za cieľ zákonom dosiahnuť to, aby všetci museli platiť toľko, ako si jej predstavitelia predstavujú.

Zvyšovanie daní z majetku a nehnuteľností navrhujú viacerí ekonómovia, prípadne inštitúcie ako Svetová banka, OECD, Medzinárodný menový fond. Avšak oni vždy pridávajú ďalší krok, a tým je zníženie

nie zdanenia práce či kapitálu.

Zvyšovanie daní z nehnuteľností je tak treba vnímať v kontexte. Za prvé, zdanenie súkromného bývania je skutočne nízke. Najviac daní zaplatia firmy, vlastníci komerčných nehnuteľností. Ak by mali vlastníci bytov a domov zaplatiť dostatočne veľkú sumu, aby bolo znížovanie zataženia práce viditeľné, muselo by dôjsť skutočne k veľkému nárastu týchto daní. To vytvára otázku, kto by bol príjemcom týchto daňových príjmov. Štát alebo samospráva? O potrebnej reforme financovania samospráv sa vôbec nerozpráva.

Osobne sa obávam, že súčasný obrovský deficit verejných financií spôsobí to, že štát zvýši dane z majetku a nepriame dane bez adekvátneho zníženia priamych daní. To by znamenalo, že celý balík neefektívnych výdavkov predchádzajúcej vlády ostane vo verejných výdavkoch zabetónovaný.

► Keď na internete začala kolovať tabuľka s údajmi o nových sadzbách cien daní z nehnuteľností podľa veľkosti bytov napríklad, tak sa vláda ohradila a vydala vyhlásenie, že aj keď k

dôjsť k fiškálne neutrálnej reforme, a viac teda zaplatia len vlastníci, ktorí nemajú príjem z práce. Výrazne viac môže byť zdanená až druhá nehnuteľnosť, prípadne pre tých, ktorí nebudú mať na vyššie dane, sa zavedie možnosť daňového dlhu, ktorý sa bude splácať pri prevode nehnuteľnosti.

► Aj keď vláda zatiaľ presne neprišla na ten kľúč, na základe ktorého sa budú napokon určovať jednotlivé navýšenia v rámci miest, v náznačkách pracuje s myšlienkou, že by sa lokality

návrh rozdeliť lokality na viac a menej lukratívne. Pretože všetci vieme, že napríklad v Bratislave máme množstvo lokalít, ktoré sú dnes z hľadiska cien za m² lukratívne, no ešte pred 20 rokmi neboli. A teda, majitelia nehnuteľností v tejto lokalite, ktorí ich napríklad zdedili, alebo kúpili pred desiatkami rokov za lacno, nemusia byť primerane solventní ľudia natoľko, aby za napríklad starší rodinný dom so záhradou mohli platiť tisíceky eur ročne na daniach. Príkladom sú dôchodcovia. Ako by sa

človek je bohatší. Toto je dôležitá vlastnosť majetkových daní - nehľadí na skutočný príjem vlastníka, pričom zároveň ide o dvojité zdanenie. Najprv bol zdanený príjem, z ktorého bola kúpená nehnuteľnosť. Je to perpetuálna daň, ten istý predmet sa každý rok zdaňuje. Aj tento problém už vyberači daní vo svete vyriešili. Kto si z bežného príjmu nemôže dovoliť vyššiu daň zaplatiť, môže daň viesť ako daňový dlh. Pri prevode vlastníctva, alebo pri dedení, bude musieť nový vlastník tento dlh zaplatiť. Z dane z nehnuteľnosti sa tak v skutočnosti stáva niečo ako „nájomné“, ktoré platíme štátu, ktorý je skutočným vlastníkom všetkých nehnuteľností...

► Odborníci sa na margo tejto témy vyjadrovali v zmysle, že ak je plán zásadne „prekopat“ spôsob a následne i výšku daní z nehnuteľností, a teda dvíhať ceny, tak treba inde ľuďom ubrať. Aby sa nedostali do existenčných problémov. Myslíte si, že je šanca na takého komplexné zmeny s ohľadom na majiteľov nehnuteľností? Vzhľadom na vysoký deficit hrozí, že nedôjde k plnej kompenzácií a celkové daňové zataženie vzrastie. Bude to závisieť od ochoty novej vlády škrtiť vo výdavkoch.

► Nemyslíte si, že zvýšením týchto daní štát prispeje ešte viac k tomu, že si mladí ľudia nebudú môcť či chcieť kupovať vlastné nehnuteľnosti, že zostanú

dlhšie žiť s rodičmi alebo, že uprednostnia vlastné bývanie v dostupnejších pohraničných oblastiach? V prípade Bratislavy to už dnes vidíme pri pendleroch z Maďarska a Rakúska. Mladí ľudia obyčajne pracujú, a teda ak sa im o vyššiu daň z nehnuteľnosti znížia dane z práce, ich dopyt po nehnuteľnostiach sa asi veľmi nezmení. Rozhoduje čistý príjem.

► Dá sa predpokladať, že by úprava daní z nehnuteľností zamávala realitným trhom? Že by sa znížil záujem o novostavby či o určité lokality alebo že by ľudia začali hŕfnie predávať svoje domovy.

To sa nedá odhadovať, pokiaľ nepoznáme detaily reformy.

► Hrozí Slovákom budúcnosť ako v zahraničí (napríklad Ameriku, Anglicko), kde prevláda nájomné bývanie, pretože to vlastne si môže dovoliť len najsolventnejšia časť obyvateľstva?

To je pomerne zložitá otázka. Aj v US bývajú dve tretiny ľudí vo vlastnom. Naopak, v medzinárodnom porovnaní má Slovensko nadštandardnú mieru osobného vlastníctva. Osobne si myslím, že väčšou hrozbou pre budúce mladé rodiny sú regulačné opatrenia. Územné plánovanie, proces stavebného povolenia a mnoho regulácií, ktoré znižujú dostupnosť nového bývania.

Veronika Trojanová
(foto INESS, BK)

Radovan Ďurana, analytik INESS

úprave zákona dôjde, tak zvyšovanie týchto daní v konečnom dôsledku majitelia nehnuteľností takmer vôbec nepocítia. Ako predpokladáte, že by napokon mohlo dvíhanie daní z nehnuteľností v praxi vyzeráť? Nevieme. Minister financií doteraz nič konkrétne nezverejnil, ale reakcie a zahmlievanie verejnej diskusii nepomôže. Možností je viacero. Môže skutočne

deliť podľa lukrativity. Je niekde vo svete známy takýto či obdobný model na určovanie výšky platieb daní z nehnuteľností?

Áno, predovšetkým v anglosaskom svete je štandardom, že daň sa odvíja od cien nehnuteľností v daných lokalitách.

► Čoho sa bežní ľudia – majitelia nehnuteľností mohli zlaknúť, je práve

dali pri navýšovaní cien brať do úvahy napríklad aj tieto faktory?

Na Slovensku už za ministra Kažimíra začali prípravy na zdaňovanie nehnuteľností podľa ich ceny, lukrativity. Katastrálny úrad zbiera informácie o cenách transferov nehnuteľností. Z tohto pohľadu je nehnuteľnosť majetok, a keď vplyvom okolností cena majetku vzrastie,

Ceny lístkov porastú takmer vo všetkých prípadoch

(Dokončenie zo str.1)

Cena 30-minútového lístka na bratislavskú MHD by mala zostať nezmenená a za základný lístok by mal cestujúci zaplatiť 0,90 eura. Ceny v rozmedzí niekoľkých centov porastú pri papierových i elektronických lístkoch od 60 do 150 minút v zónach IDS BK tri až desať. Základný sieťový lístok (180 minút) sa má zo súčasných 3,60 zdražiť na 4,10 eura.

Ceny porastajú aj pri denných cestovných lístkoch. Základný 24-hodinový pre bratislavské mestské zóny 100 a 101 z 3,50 na štyri eura, pri elektronickom

lístku z 3,15 eura na 3,70 eura. Základný 72-hodinový má zdražiť o euro na deväť eur. Porastú aj ceny predplatných cestovných lístkov, okrem ročnej električky. Základný sedemdňový predplatný lístok pre bratislavskú MHD vyjde na 12 eur, v súčasnosti stojí 10,40 eura. Základný mesačný (30-dňový) lístok by už nemal stáť 26,90 eura ale 30 eur a základný 90-dňový by mal zdražiť zo 72,30 eura na 80 eur. Čo však vyvolalo najväčšiu vlnu kritiky, je **zrušenie 15-minútového lístka**, ktorý bol medzi cestujúcimi veľmi obľúbený.

Dočkáme sa aj kvality?

Či je cesta zdražovania jednorazových lístkov za MHD a zlacnenie celoročného tá najlepšia alternatíva, ako presunúť Bratislavčanov z áut do autobusov a ako zároveň dopravný podnik mesta dostať zo straty, ukáže až čas. Dovtedy treba dúfať, že DPB spolu s vedením hlavného mesta začne rovnako intenzívne pracovať najmä na zvyšovaní celkovej úrovne služieb i samotných prostriedkov verejnej dopravy, ktorý v roku 2021 miestami ešte vždy pripomína doby hlbokého socializmu.

(bak, foto DPB)

Električkové nástupištia na Račianskom mýte čaká obnova

Ráčianske mýto je jedným z najfrekventovanejších prestupných uzlov verejnej dopravy na Slovensku. Samotná križovatka je súčasťou dôležitého prepojenia východnej časti mesta so západnou a v jej tesnej blízkosti sú situované parky a obytné bloky. Račianske mýto obsluhuje 16 liniek DPB a 8 regionálnych liniek, čo v praxi znamená takmer 2300 spojov denne, v špičke takmer 200 spojov za hodinu. Denne sa cez Račianske mýto prepraví 15 000 cestujúcich v električkách, spolu 35 000 v linkách DPB. Zameriame sa na nástupištia električiek, kde za posledných 10 rokov evidujeme niekoľko desiatok nehôd s následkami zranení a úrazov.

„Situácia bola dlhodobo neudržateľná a k zmene nedochádzalo. Som veľmi rád, že v spolupráci s Dopravným podnikom Bratislava pristupujeme k riešeniu tak, aby sme na Račianskom mýte vytvorili priestor, ktorý bude bezpečný a komfortný jednak pre chodcov, ale aj pre všetkých, ktorí využívajú dôležitú dopravnú tepnu

Ráčianskej radiály,“ povedal primátor mesta Bratislava Matúš Vallo.

Magistrát v spolupráci s DPB sa začal zaoberať riešením súčasných problémov, aby električkové zastávky na Račianskom mýte vyhovovali veľkému množstvu cestujúcich, ktorí ich denne využívajú. Momentálne sú zastávky

príliš úzke, bez nástupných ostrovčekov a prístreškov. Ľudia sa na ostrovčekoch často tlačia a električky prechádzajú tesne vedľa nich. Rovnako aj vyčkávanie priestory sú pre veľké množstvo ľudí nevyhovujúce. „Aktuálny stav je pre nás neakceptovateľný. Dali sme si vypracovať štúdiu, ktorá jasne preukázala, že tento problém je riešiteľný

a to bez zásahov do zelene a verejného priestoru. Zároveň preverila možnosti pre ďalšie zlepšenia v tomto ťažkom dopravnom uzle. Bezpečnosť cestujúcich je jedna z našich najväčších priorít, chceli by sme úpravu nástupíšť na Račianskom mýte zrealizovať čo najskôr, aby boli pripravené na nápor cestujúcich, ktorí sa po uplynutí koronakrízy vrátia do vozidiel MHD,“ uviedol Martin Rybanský, predseda predstavenstva DPB.

V rámci projektu sa rozšíria nástupištia na minimálne 3,9 metra, čo je viac ako dvojnásobok aktuálneho stavu a umožní to osadenie veľkokapacitných prístreškov. Nástupištia budú zvýšené na 25 cm, čím sa zabezpečí bezbariérový prístup do nízkopodla-

ných vozidiel, budú mať nové označovníky a elektronické informačné tabule na oboch nástupištiach. Ostrovček pre peších, ktorí smerujú na Šancovú ulicu, sa zväčší takmer dvojnásobne, pričom sa znovu obnoví pravé odbočenie zo Šancovej na Račiansku ulicu. V smere do Rače vznikne združená zastávka električiek a autobusov, čím sa uvoľní priestor na chodníku. Zmeny na Račianskom mýte by mali byť realizované v druhej polovici tohto roku. Vďaka tohto projektu sa výrazne zvýši bezpečnosť a komfort nielen cestujúcich, ale aj cestnej premávky. V pláne je aj revitalizácia okolia a vytvorenie cyklotrasy.

(red, foto DPB)

Pomôcť žabám nie je také "jednoduché"

V poľských Tatrách zavreli pre zatúlané mláďa medveďa celú dolinu, a to do pár hodín. My chceme byť tiež féroví k prírode, aspoň sa tak tvárime. Napríklad, mesto požiadalo o vyhlásenie Prameňov Vydrice za prírodnú rezerváciu, sadí stromy, apeluje na občanov, aby využívali ekologickú dopravu...

Na druhej strane... Už týždne platí po 20:00 zákaz vychádzania aj do prírody. Linka MHD č.43 však jazdí do Lesoparku veselo až do

nocí, pravidelne, zbytočne a úplne prázdna. Interval o 20:44 a 21:44 je v súčasnej situácii de facto nemožné, aby niekto mohol legálne využiť.

Mesto sa k téme nevyjadriilo

Druhý rozmer tohto úplne zbytočného nočného jazdenia hore dole dolinou je aj ekologický. Je totiž sezóna migrujúcich a zákonom chránených žiab. Tie začínajú svoju púť k rybníkom okolo 20:30. No a presne vtedy sa stretnú na ceste s autobusom naloženým

vzduchom, ktorý bol vypravený presne podľa grafikonu.

Na otázku, či neplánujú operatívne prispôsobiť pohyb "zbytočných" autobusov v Lesoparku, sme

dostali od prepravcu odpoveď, že rozhodnúť musí mesto. "Objednávatelom MHD je mesto. Dopravný podnik Bratislava nemôže svojvoľne rozhodnúť o rusení či pridaní jednotlivých spojov," uviedla hovorkyňa DPB Ľubica Melcerová. Oslovili sme aj magistrát, ten sa k téme ani po niekoľkých dňoch nevyjadril.

Vyjadril sa však k nášmu článku zrejme šofér danej linky č. 43 nasledovným komentárom na sociálnej sieti: *Žiaľ, musím len potvrdiť. Zrovna dnes jazdím*

linku 43. Odchod 20:40 z Patrónky a všade samá žabka... stovky žabiek. Robil som, čo sa dá, obchádzal, ale žiaľ som ich určite niekoľko rozpučil... ešte ma čaká jedno kolo hore-dole... ach.

Boli sme sa začiatkom týždňa pozrieť na mieste a stovky rozpučených flakov na ceste sú dôkazom toho, že stačí naozaj málo. Vrchol migrácie žiab ešte len príde...

(bak, foto TASR)

Zoltán Pék, starosta Podunajských Biskupíc: Verím, že sa dočkáme aj Vrakunsko-biskupickej električkovej radiály

Na starosti má rozlohovo najväčšiu mestskú časť Bratislavy a ako sám vraví, jej ďalšiemu stavebnému rozvoju sa nebráni. **Starostovi Podunajských Biskupíc, Zoltánovi Pékovi**, robí veľké starosti kriminalita, ktorej elimináciu by konečne mohlo riešiť prisľúbené vybudovanie stanice Mestskej polície.

Darí sa vám plniť všetky predsavzatia, ktoré ste si zaumienili pred voľbami?

Za dva roky pôsobenia vo funkcii starostu sa podarilo urobiť veľmi veľa vecí v prospech našich obyvateľov aj vďaka úzkej spolupráci s miestnymi poslancami. Na začiatku volebného obdobia sme schválili tzv. Akčný plán, podľa ktorého postupne postupujeme, rekonštruujeme a budujeme. V septembri 2019 sme slávnostne otvorili novú MŠ na Komárovskej ulici a ZŠ Biskupická môže vďaka začleneniu našej obce do Atlasu rómskych komunít priamo čerpať dotácie. V roku 2020 sa na ZŠ s MŠ s vyučovacím jazykom maďarským komplexne opravila strecha a v ZŠ Podzáhradná prešla kompletnou rekonštrukciou stravovacia jednotka v jej objekte. V areáli ZŠ Bieloruská sme vybudovali multifunkčné ihrisko a v MŠ Estónska 3 sme ihrisko zrekonštruovali. Zrekonštruovali sme

Schválené sú aj financie na rekonštrukciu strechy, zaťaženie a výmenu elektrických rozvodov v ZŠ Bieloruská. Celkovou obnovou prešli aj tri detské ihriská s modernými hracími prvkami, ktoré spĺňajú prísne bezpečnostné kritériá a nasledovať budú ďalšie. V lete 2020 sme vymenili vozovku na ulici Lotyšská, vrátane parkovacích plôch na ulici Baltská a nasledovať budú aj vozovky na uliciach Bodrocká a Hronská. Aj naďalej sa budem snažiť vypočítať návrhy našich obyvateľov, zapájať verejnosť do diania a rozhodovania v mestskej časti a zvyšovať kvalitu a prístupnosť služieb samosprávy našim občanom. Vo svojej snahe urobiť z Podunajských Biskupíc lepšie miesto pre život nepoľávam!

Priblížili ste zrealizované projekty najmä pre deti, mládež a rodičov maloletých obyvateľov. No ak by ste si mali dnes spraviť odpočet práce aj pre zvyšné skupiny spoluobyvateľov, ako sú seniori, hendikepovaní, atď., tak čo zo sľubov sa vám splniť podarilo?

Ako úrad sme tiež začali fungovať moderným spôsobom komunikácie. Zriadili sme oficiálnu facebookovú stránku mestskej časti a spustili vynuvenú webstránku, ako aj mobilnú aplikáciu pre občanov. Z dielne nášho Oddelenia sociálnych vecí, zdravot-

cov, sociálne slabších občanov či čerstvých rodičov. Nové pravidlá dostalo tiež prideľovanie obecných bytov v záujme transparentnosti a verejnej kontroly hospodárenia. V rámci Stavebného úradu sme zaviedli miestny poplatok za rozvoj a zriadili sme tiež „Register PDPB“, ktorého cieľom je maximálne zefektívniť zákonné postupy v konaniach. Podnety od občanov sa snažím riešiť vždy promptne, či už ide o drobné opravy na hracích prvkoch na ihriskách a verejných priestranstvách,

alebo neporiadok.

Sú aj také projekty, ktorých ste sa chceli chopiť, no dnes už viete – po dva a pol roku vo funkcii, že v praxi nie je možná ich realizácia?

Podunajské Biskupice sú

obyvateľov Dolných honov, Medzijarkov a Starej obce. Zistil som napríklad, že z 10 ľudí zo sídliska, až 8 nebolo nikdy v Starej obci, kde sa nachádzajú kostoly, kultúrne a historické pamiatky. Tento rok oslávime 800. vý-

bezpečnosti v určitých lokalitách Podunajských Biskupíc. Akým spôsobom chcete zvýšiť pocit bezpečia v MČ?

Vo zvýšení bezpečnosti a pokoja pre našich obyvateľov vidím ešte stále veľkú rezervu. Aj naďalej trvám na zintenzívnení hliadkovej a monitorovacej činnosti v rizikových lokalitách, osadení a pravidelnom kontrolovaní bezpečnostných kamier a podporil som aj petíciu našich občanov za zriadenie stanice Mestskej polície v našej mestskej časti. Na marcovom zasadnutí mestského zastupiteľstva nám svitlo na lepšie časy. Vyzerá to tak, že mesto našu snahu vypočulo a počíta s vytvorením policajnej stanice pre obvody Vrakúňa a Podunajské Biskupice. V prípade potreby zásahu, budú vedieť zasiahnuť za krátky čas a bezpečnosť v našej mestskej časti sa tak určite zvýši.

Zachytili sme tiež veľký projekt chátrajúceho areálu TJ Spoje, kde má

vzniknúť Bratislavská futbalová akadémia celomestského významu. V akom štádiu tento projekt momentálne je? Športový areál bol ako športová plocha zriadený už v roku 1972, teda na budúci rok osláví svoje päťdesiatiny. Po celý čas sa územie nezmenilo na žiadne iné funkčné využitie. Súčasne platný Územný plán hlavného mesta SR Bratislavy, ako aj Územný plán zóny – Centrum Podunajské Biskupice, určujú v tejto lokalite funkciu športovú s možnosťou 30 % využitia na občiansku vybavenosť. Z dôvodu zmeny požiadaviek na riešenie moderného športového areálu s aktívnym plánom Športovej akadémie, sa koncom minulého roku začal proces zmeny územného plánu zóny na úpravu regulatívu objektov občianskej vybavenosti v areáli. Zmena spočíva v počte nadzemných podlaží ubytovacích objektov, k čomu sa rozbehla verejná diskusia. Konečné slovo budú mať poslanci miestneho zastupiteľstva, ktorí o návrhu zmeny regulatívu budú hlasovať. Do ukončenia územnoplánovacieho procesu však nie je možné začať konanie o povolení stavby podľa aktuálnej projektovej dokumentácie investora.

Akým spôsobom by mohla byť v budúcnosti odľahčená doprava do Biskupíc? Respektíve, čo by obyvateľom pomohlo, aby nemuseli z centra mesta v poobedňajších časoch cestovať kvôli dopravnej špičke hodinu a viac?

Čo sa týka pozitívnych výhľadov ohľadne dopravnej situácie v našej mestskej časti, všetci s nádejou čakáme na dokončenie R7/D4. Ja sám som zástancom využívania MHD a vlakov dopravnej dopravy. V tomto smere už boli urobené správne kroky, no treba vytvoriť aj dobré podmienky, aby ich ľudia viac využívali. Verím, že sa dočkáme aj Vrakunsko-biskupickej električkovej radiály.

Veronika Trojanová
(foto PB)

aj Športový areál na Baltskej ulici a Športový areál Tryskáč, ktoré tak môžu slúžiť širokej verejnosti na rôzne športové účely.

níctva a bytovej politiky schválili poslanci VZN, ktoré sa týkajú práve pomoci pre našich dôchod-

rozlohou najväčšia mestská časť v Bratislave. Možno aj to je jedna z príčin, prečo sa stále delíme na

Jedným z bojov, ktoré vediete, je aj ten so znížením kriminality, respektíve za zvýšenie

Právnik radí

JUDr. Branislav Záhradník

V susedstve nášho domu sa realizuje prestavba rodinného domu spočívajúca aj v jeho prístavbe a nadstavbe. Boli sme s manželom účastníci konania a máme vedomosť o tom, čo je predmetom stavebného povolenia. Máme však vzhľadom na to ako stavba prebieha obavu, že sa realizujú väčšie stavebné úpravy ako sú povolené, najmä je problémom výška stavby, ktorá bude tieniť na náš pozemok. Obrátili sme sa aj na stavebný úrad, ale neboli sme s ich spôsobom konania spokojní. Na koho sa ešte môžeme obrátiť, aby objektívne posúdil stav stavby a rozhodol?

Predpokladám, že ste sa obrátili na miestne príslušný stavebný úrad, ktorý stavbu povoľoval. Nešpecifikujete akou formou ste sa na tento sta-

vebný úrad obrátili a v čom spočívala Vaša nespokojnosť s konaním stavebného úradu. Podstatné je, či ste dali oficiálne aj podnet na výkon štátneho stavebného dohľadu a či stavebný úrad takýto dohľad na stavbe riadne a včas vykonal a s akým záverom.

Ak však máte pochybnosť z akéhokoľvek dôvodu o konaní príslušného stavebného úradu môžete sa obrátiť aj na iný orgán štátneho stavebného dohľadu a tým je podľa §123a Stavebného zákona (Zákon č. 50/1976 Zb. z znení neskorších predpisov) aj Slovenská stavebná inšpekcia. Stavebná inšpekcia je štátna rozpočtová organizácia, ktorá je odborným orgánom na výkon hlavného štátneho stavebného dohľadu. Inšpekcia vykonáva štátny stavebný dohľad, ktorého cieľom je zabezpečenie ochrany verejných záujmov, ako aj práv a právom chránených záujmov právnických a fyzických osôb, ktoré vyplývajú z uskutočňovania stavby alebo jej zmeny a pod. Inšpekcia ako orgán štátneho stavebného dohľadu je oprávnená zisťovať okrem iného aj či stavba alebo stavebné úpravy sú vykonávané podľa stavebného povolenia, či sú splnené podmienky pre uskutočňovanie stavieb, či sa pri uskutočňovaní stavby dodržiavajú podmienky stavebného povolenia, všeobecne záväzné právne predpisy a technické nor-

my vzťahujúce sa na stavebné práce a stavebné výrobky a podobne.

Každý stavebník alebo vlastník stavby sú povinní umožniť orgánom štátneho stavebného dohľadu a nimi prizvaným znalcom vstupovať na stavenisko a do stavby, ako aj nazerať do jej dokumentácie. Ak orgán štátneho stavebného dohľadu zistí nepovolenú stavbu, oznámi to stavebnému úradu a ak ide o rozostavanú stavbu, bezodkladne vyzve stavebníka, aby zastavil práce na stavbe. Inšpekcia má taktiež právo na ďalšie úkony smerujúce k ochrane právom chránených záujmov.

Z organizačného hľadiska je Slovenská stavebná inšpekcia tvorená riaditeľstvom inšpekcie a jednotlivými stavebnými inšpektorátmi. Inšpektoráty sú správnymi orgánmi prvého stupňa a riaditeľstvo inšpekcie je správnym orgánom druhého stupňa. V prípade Bratislavy je možné obrátiť sa na Inšpektorát Bratislava.

Verím, že keď sa so svojím podnetom obrátite na Slovenskú stavebnú inšpekciu, tak budú konať bezodkladne, dôsledne, odborne a nezávisle tak, aby náležite objasnili skutkový stav na predmetnej stavbe a rozhodli o Vašom podnete.

Svoje podnety môžete posilať na adresu redakcia@bakurier.sk.

Petržalka sprístupnila parkovisko Budatínska so 108 miestami

Bratislavská mestská časť Petržalka sprístupnila parkovisko na križovatke Budatínskej a Šintavskej ulice so 108 parkovacími miestami. Parkovanie na ňom je zatiaľ bezplatné, a to až do doby, kým nebude regulované. Na tlačovej konferencii o tom informoval starosta Petržalky Ján Hrčka.

Parkovisko Budatínska sa nachádza na pozemku vo vlastníctve bratislavského magistrátu, ten ho doneďava prenajímal súkromnej spoločnosti za 10.000 eur ročne. Firma, ktorá stráženú parkovisko prevádzkovala, si od majiteľov vozidiel účtovala za parkovanie poplatok od 37 eur mesačne. "Mestská časť sa

ho snažila získať do správy od začiatku roka 2019, keďže parkovisko bolo využívané minimálne. K dohode s mestom nakoniec došlo a oddnes ho môže využívať verejnosť bezplatne," informovala petržalská samospráva.

Parkovisko má byť v naj-

bližších mesiacoch regulované. Po osadení tabúl upozorňujúcich na platené parkovanie budú na ňom môcť stáť iba vozidlá spĺňajúce kritériá parkovacieho poriadku mestskej časti.

(TASR)

Bytové domy

Elektronické hlasovanie vlastníkov bytov sa stalo realitou

Naše Združenie už dlhodobo upozorňuje na problém súvisiaci s rozhodovaním vlastníkov bytov a nebytových priestorov o chode bytového domu. **Bytový zákon, ktorý možnosti hlasovania vlastníkov upravuje, je starý 28 rokov** a od tých čias sa toho mnoho zmenilo. Schôdzi a zhromaždení sa zúčastňuje čoraz menší počet vlastníkov a tento stav ešte zhoršila pandémia. Častokrát sa stáva, že **na schôdzi nie je možné odhlasovať kľúčové rozhodnutia** pre bezproblémový chod daného bytového domu **z dôvodu nízkej účasti vlastníkov**. Síce o niečo lepšie z hľadiska účasti, ale o to náročnejšie je to pri písomnom hlasovaní, kedy musia každý jeden hlas, a teda podpis vlastníka overiť dvaja overovatelia.

Problémom súčasnej doby je, že vlastníci vlastnia niekoľko nehnuteľností, ktoré prenájímajú a javia o ne vo vzťahu k správe iba malý záujem. Áno, za 28 rokov sa toho mnoho zmenilo a bytový zákon nereflektuje aktuálny stav a problémy, s ktorými prichádzajú správcovia, predsedovia spoločenstiev, ale aj vlastníci do kontaktu.

O to viac nás potešilo, že sa nedávno do parlamentu dostal návrh zákona, ktorý okrem **odkladu termínu ročných vyúčtovaní o dva mesiace** (do 31. júla), **umožní vlastníkom elektronicky hlasovať** o dôležitých bodoch týkajúcich sa chodu bytového domu. Návrh zákona bol **schválený včera 30. marca 2021**, publikovaný pod číslom 115/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov. Nielen nás, ale každého správcu, predsedu ale aj vlastníka táto informácia veľmi potešila, pretože sa pomaly z minulosti presúvame do súčasnosti.

Odklad vykonania a predloženia vyúčtovania

Pandémia koronavírusu ovplyvnila aj výkon správy. Okrem iného aj možnosť dodržania termínu vyúčtovania, ktorý je podľa bytového zákona stanovený fixne na 31. mája každého roku. Do tohto termínu majú byť vlastníkom bytov a nebytových priestorov predložené ročné vyúčtovania za predchádzajúci rok. Predsedovia spoločenstiev, no najmä správcovia, ktorí sú odkázaní pri príprave vyúčtovaní v prvom rade na dodávateľov tepla, energie a pod., tento termín už druhý rok nestihnajú. Prečo? Na svojich správcov a predsedov sa nehnevajte. Dodávateľské firmy musia správcom a predsedom včas doručiť faktúry, ktoré však z objektívnych príčin nemusia stihnúť zaslať včas. Od toho sa potom odvíja aj termín predkladania ročných vyúčtovaní. Národná rada SR schválila odklad termínu predkladania ročných vyúčtovaní za rok 2020 na 31. júla 2021.

Elektronické hlasovanie sa stalo realitou

Zmena je požiadavkou modernej doby a okrem toho, že prichádza najmä z dôvodu pandémie, pevne veríme, že sa nebude obmedzovať len na jej ukončenie, ale že sa ustanovenia o elektronickom hlasovaní prenesú aj do zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Ide o záujem nielen správcov, ale hlavne samotných vlastníkov. Konkrétne ide o ustanovenie § 36 f zákona, v zmysle ktorého:

(1) Počas obdobia pandémie môžu vlastníci svoje hlasovacie právo na schôdzi vlastníkov alebo na písomnom hlasovaní podľa osobitného predpisu 59h) uplatniť aj prostredníctvom prostriedkov informačnej a komunikačnej technológie (ďalej len

„elektronické hlasovanie“). Vlastníci nemôžu splnomocniť iné osoby, aby ich pri elektronickom hlasovaní zastupovali. Výkon hlasovacieho práva elektronickým hlasovaním musí byť vykonaný spôsobom:

a) ktorý umožňuje overiť totožnosť a účasť vlastníkov na hlasovaní, b) z ktorého je zrejмый a určitý prejav vôle každého z vlastníkov pri hlasovaní o konkrétnej otázke vylučujúci akúkoľvek zameniteľnosť,

c) ktorý zabezpečí ochranu hlasovania a jeho výsledkov pred neoprávneným zásahom.

(2) Osoba, ktorá podľa osobitného predpisu 59h) zvolala schôdzu vlastníkov alebo vyhlásila písomné hlasovanie, je povinná:

a) vykonať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie riadneho a nerušeného priebehu elektronického hlasovania,

b) prijímať hlasy uplatnené elektronickým hlasovaním odo dňa uverejnenia oznámenia o konaní schôdze vlastníkov alebo písomného hlasovania,

c) bez zbytočného odkladu potvrdiť prijatie hlasu tomu, kto sa zúčastnil elektronického hlasovania; potvrdenie o zrealizovanom elektronickom hlasovaní sa vykoná rovnakým spôsobom ako elektronické hlasovanie,

d) uviesť v zápisnici zo schôdze vlastníkov alebo z písomného hlasovania menovite aj vlastníkov, ktorí hlasovali elektronicky,

e) zverejniť zápisnicu pri elektronickom hlasovaní spôsobom v dome obvyklým.“

Odkaz 59h) je odkazom na ustanovenie § 14 až 14b zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Z dôvodovej správy časti o elektronickom hlasovaní vyberáme:

Združenie pre lepšiu správu bytových domov

celý článok nájdete na bakurier.sk

Útulok Slobody zvierat Bratislava prijal vlani viac ako 2000 zvierat

Situácia za uplynulý rok sťažila život nám všetkým. Nevynímajúc túlavé zvieratká, ktoré momentálne ochotníci nemôžu chodiť do útulkov venčiť. Nehovoriac o tom, že peňazí na starostlivosť o zatúlané zvieratá je čoraz menej a štát týmto neziskovým organizáciám pomocnú ruku nepodáva. O aktuálnom stave v Slobode zvierat sme sa porozprávali s koordinátorkou jej kampaní, **Silviou Čanovou**.

Ako ovplyvnila situáciu v útulkoch pandémia?

Koronakríza je ťažká skúška. Pre nariadené opatrenia sme museli zatvoriť útulok pre verejnosť a prišli sme tak o venčiarov. A pri počte 150 a viac zvierat je pre personál výzva zabezpečiť okrem kŕmenia, hygieny a veterinárnej starostlivosti, aj denné vychádzky. Adopcie robíme len po dohode individuálneho termínu so záujemcom. Navyše, mnohým útulkom poklesli príjmy od darcov.

Verejnosť teda momentálne nemôže pomáhať osobne a chodiť napríklad nosiť chýbajúce krmivo či potreby pre zvieratká?

Čiastočne pomáha bezkontaktný box pred útulkom, kde môžu dobrí ľudia nechávať krmivo a materiálnu pomoc pre zvieratá.

Pomáha vám v ťažkých časoch štát?

Podpora štátu sa netýka mimovládnych organizácií, takže nemáme ako občianske združenie nárok na žiadnu kompenzáciu a

EÚ, napriek tomu, že sme o pomoc žiadali. Navyše, 2 % prichádzali minulý rok oneskorene. Práve 2 % z daní FO a PO sú pre občianske združenia najzásadnejším zdrojom príjmu na celý rok. Aj tento rok sa okrem odkladu obávame aj nižších príjmov.

Tieto informácie neznejú optimisticky. Je teda pravda, že záujem o adopcie psíkov i mačiek v uplynulých mesiacoch vzrástol alebo nie?

Áno, jediný pozitívny efekt pandémie bol nárast domácich adopcií. Za prvé dva mesiace sa z BA útulku SZ Polianky adoptovalo 70 zvierat, čo je náš absolútny rekord, a tento trend pokračuje počas celej pandémie. Pravdepodobne to súvisí s tým, že ľudia sú viac doma a majú čas venovať sa zvieratku, chodiť s ním na prechádzky do prírody. Ale aj preto, že mno-

ník im ju pomáha preklenúť. Veríme, že po návrate do normálneho pracovného a školského režimu sa nám psíci a mačky nezačnú hŕfne vracat'...

Aj je možné rozlíšiť, o aké zvieratá je momentálne najväčší záujem?

Najmä o menšie psíky

liečba zvierat. Najčastejšie riešime autoúrazy a vrastené reťaze. Všetky zvieratá musíme tiež vykastrovať, zaočkovať, začipovať, odčerviť. A tiež je neustály nedostatok dobrých ľudí, ktorí sú ochotní robiť ťažkú prácu za symbolické platy alebo ako dobrovoľníci. Ale to je stále, počas

vhodné aj do bytov. Ale o tie je všeobecne väčší záujem. Najťažšie sa adoptujú veľkí, čierni, starší alebo hendikepovaní psi. Niektorých máme v útulku aj 3-4 roky, daktorí tu aj dožijú, čo je pre psíka aj pre nás smutné.

Aj keď ste už niečo naznačili, no s akými dennými problémami v súčasnosti útulky?

Peniaze a ľudia. Peniaze na záchranu zvierat. Väčšina útulkov zachraňuje priamo v teréne, teda nielen zabehnuté zvieratá, ktoré možno aj vďaka čipu vrátiť majiteľovi, ale aj vyhodené či týrané, ktoré nám hlási verejnosť. Najväčšiu položku tvoria práve veterinárne náklady - operácie a

pandémia aj inokedy.

Tak ich skúsme inšpirovať. Ak by dobrí ľudia chceli pomôcť, no nevedia ako, kde by mali začať?

Vyhľadať na internete útulok vo svojom okolí a spýtať sa ich, čo potrebujú. Poslať im peniaze na účet, poprípade priamo na ich adresu objednať kvalitné krmivo, doviezť sacie podložky či vyradené textilie alebo sa ponúknuť, či nepotrebnú dobrovoľnícku výpomoc - s výstavbou útulku, oplotenia, koterčov a keď sa uvoľnia opatrenia, tak aj s venčením zvierat. Pomôcť môžu aj firmy.

Predsa len, možno ak sa nebudeme o konkrét-

ných číslach, tak si človek ťažšie predstaví, o aký rozsiahly problém s túlavými zvieratkami ide. A tak budme konkrétni. Koľko psíkov a mačiek sa v priebehu jedného roka ocitne v Bratislave v útulkoch?

Útulok SZ Bratislava prijal v minulom roku viac ako 2000 zvierat. Čísla za rok 2020 sú nasledovné - Útulok Bratislava Polianky a 23 regionálnych centier (RC) Slobody zvierat:

- Celkový počet prijatých zvierat: 6856 (z toho RC 4708)
- Celkový počet adopcií (domáce a zahraničné): 4843 (z toho RC 3593)
- Zvieratá vrátené pôvodnému majiteľovi: 1325 (z toho RC 525)

Čo všetko z vášho pohľadu musí spĺňať človek, ktorý sa rozhodne pre adopciu?

Nesmie byť sebec a rojko. Musí si povedať, že ide pomôcť zvieratu a je ochotný obetovať kúsok svojho pohodlia. Zviera vám to stonásobne vráti. Nezištná láska a vďačnosť útulkáčov je povestná. Náklonnosť si vedľa vážiť.

Počúvame aj o prípadoch, kedy si ľudia zvieratko adoptujú, no po čase ho vrátia späť do útulku. Ako sa dá takýmto nešťastným konaniam predísť?

Adoptovať treba s rozvahou a vopred si treba položiť otázky: Mám na zviera

dostatok času? Venčiť treba aj v zime a v tme, ráno aj neskoro večer, denne aspoň jedna dlhá vychádzka, aj po pandémii. Mám naň dosť peňazí? Zviera stojí veľa peňazí, ak ochorie, môžu sa výdaje vyšplhať aj na stovky eur mesačne. Budem sa zvieratku môcť venovať ďalších 15 rokov? Zviera je dlhodobý projekt a ide o živého tvora, ktorý si k vám vytvorí vzťah. Vrátenie do útulku je pre psíka či mačičku obrovské sklamanie.

U nás v útulku Polianky umožňujeme venčenie zvierat pre verejnosť sedem dní v týždni. Tak je možné zvieratko lepšie spoznať. Tiež je možné takzvané dlhé venčenie. Teda vziať si zvieratko na pár dní bez záväzku, na skúšku a následne sa rozhodnúť. Treba si však uvedomiť, že nie zviera je tu pre nás, ale my sme tu preňho - adopcia je dobrý skutok. Mnohí útulkáči zažili v minulosti veľa zlého. Preto potrebujú veľa trpezlivosti, aby opäť získali dôveru v ľudí. A nie ho vrátiť po prvom malom probléme. Najviac nás tešia krásne príbehy a fotky z nových rodín, ktoré nám majitelia posielajú, vtedy vidíme, že záchrana zvierat má zmysel.

Veronika Trojanová
(foto SZ)

pomoc. Nedostali sme ani podporu z Fondu obnovy

ho ľudí zažíva samotu a izoláciu a zvierací spoloč-

AK chcete pomôcť túlavým zvieratkám, tak prispejte finančným darom na účty:

IBAN 1: SK406500000000002023636

alebo

IBAN 2: SK2665000000190002023636

SWIFT: POBNSKBA

Číslo účtu pre finančnú podporu zo zahraničia:

IBAN: SK 8965 00000 00000 53027100

BIC (SWIFT): POBNSKBA

Poštová banka

P.O.Box 149, 814 99 Bratislava

AK by ste chceli o problematike adopcií vedieť viac a zaujíma vás aktuálna ponuka zvierat, tak navštívte web: <https://slobodazvierat.sk/utulok/>

Verejnosť môže pomôcť aj podpisom petície či rozdávaním našich letákov. Aktuálne bojujeme za prijatie zákazu držania psov na reťazi a naša e-petícia sa koncom mesiaca uzatvára a odovzdáme ju Národnej rade SR a následne predložíme zákon. Každý podpis je teraz dôležitý, petícia tu: <https://slobodazvierat.sk/kampane/spolocenske-zvierata/stop-retaziam/> V prípade tlačenej verzie, petíciu nájdete na stránke www.slobodazvierat.sk v sekcii Kampane.

Od súmraku do úsvitu... poznáte nočného primátora?

(Dokončenie zo str. 1)

Jeho rola však nie je každodenný pohyb a riešenie konfliktov v teréne po zotmení. Zaoberať sa má prevenciou a tiež komunikáciou a nastavením pravidiel so všetkými hráčmi na poli nočného života. „Úlohou nočného primátora je riešiť a koordinovať nočný život v Bratislave, inak povedané zladovať potreby a požiadavky kľúčových subjektov nočného života, a to rezidentov, návštevníkov (domácich, ale aj turistov), bezpečnostných zložiek a v neposlednom rade samotných prevádzkovateľov podnikov a ich personálu,“ vysvetľuje pre Bratislavský kuriér Magistrát mesta Bratislava.

Prichádza táto pozícia v správnom čase?

V Českej republike prebiehala v roku 2019 pomerne ostrá diskusia ohľadom zriadenia funkcie nočného starostu Prahy. Odporcovia považovali funkciu za zbytočnú a podľa niektorých pre „Pražákov“ aj máťúcu. Argumentovali najmä tým, že bez potrebných kompetencií nevyrieši takto vytvorená funkcia vôbec nič. Namiesto úradníkov – koordinátorov, uvádzali potrebu strážnikov- policajtov a namiesto

mzdy úradníckej, by preferovali mzdy pre policajtov či zdroje na ich výbavu. Starosta Prahy napokon do svojej funkcie nastúpil. Nie však na dlho.

Nočný starosta v Prahe v minulom roku pre pandémiu skončil

Ubehlo len niečo vyše roka a výkon jeho funkcie pozastavili. Pražská radnica rozviazala s nočným starostom pracovný pomer, ale miesto ponechala. Vraj po pandémii môže byť opäť aktuálne. Jan Štern, bývalý nočný starosta pre MF Dnes uviedol, že nateraz nie je koho usmerňovať. Pandémia turistický ruch umŕtvila a teraz sa snažia ho udržiavať pri živote. Na otázky opodstatnenosti

funkcie v tomto svetle má Bratislava iný názor a čas útlu vidí ako príležitosť pripraviť sa na turistov lepšie. „Táto pozícia má veľký zmysel, pretože prichádza letné obdobie a predpokladáme, že postupne sa opatrenia proti koronavírusu budú uvoľňovať. To určite prinesie do mesta opäť viac života. Preto je dôležité myslieť a pripravovať sa na to dopredu, pretože aj samotná príprava bude trvať istý čas,“ informuje Katarína Rajčanová, hovorkyňa Hlavného mesta Bratislava. Turizmus najviac položil na kolená práve Bratislavský kraj, preto rovnako ako magistrát dúfame, že svitá na lepšie časy. Avšak zahraniční turisti tu stále nie sú. Svedčí o tom aj 90 percentný prepád turizmu

v našom kraji. Množstvo prostriedkov tak bude potrebné vynaložiť prioritne na to, aby turizmus, podniky a kultúra opäť ožili.

3 otázky pre nočného primátora Bratislavy, Martina Kráľoviča

Na pozícii ste od októbra 2020, aj keď názov pozície ste začali komunikovať až v novom roku 2021. Priblížte svoju prácu našim čitateľom.

Čo sa Vám za toto obdobie už podarilo pripraviť?

Od minulého roka pracujem aktívne hlavne na zlepšení práce Mestskej polície Bra-

Nočný primátor Martin Kráľovič

tislava, ktorá je kľúčovým nástrojom mesta pri riešení bezpečnosti a poriadku aj v uliciach nočnej Bratislavy. Rovnako s kolegami z magistrátu a z MsP pracujem na obnove a zlepšení mestského kamerového systému, vďaka ktorému

budeme môcť rýchlejšie vyhodnocovať bezpečnostnú situáciu v meste a efektívnejšie riediť sily a prostriedky na zabezpečenie verejného poriadku. Spolu s náčelníkom MsP komunikujeme s viacerými mestskými časťami o možnosti zriadenia okrskových staníc na ich území a takýmto spôsobom chceme dostať viac príslušníkov polície do terénu a bližšie k obyvateľom Bratislavy.

Už v júni 2019 vedenie mesta Bratislava prišlo s návrhom viacerých opatrení v súvislosti so zlepšením bezpečnosti v bratislavských uliciach či prevádzkach. Spomínali sa školenia personálu v prevádzkach

či certifikácie podnikov. Zrealizovali sa už niektoré z vtedy navrhovaných opatrení?

Ide o koncept "Certifikát Dobrého podniku" na ktorom začali pracovať ešte moji kolegovia, ktorí túto tému riešili pred mojim

príchodom na magistrát. Obdobie pandémie logicky tieto aktivity spomalilo, resp. zastavilo. V najbližších mesiacoch, keď sa začnú uvoľňovať opatrenia a do ulíc Bratislavy sa vráti nočný život, plánujeme v komunikácii s podnikmi a v implementácii Certifikátu Dobrého podniku pokračovať ďalej.

Aké ďalšie opatrenia pripravujete? A aký dopad bude mať Vaša práca na život obyvateľov v centre Bratislavy a aký napríklad Dúbravke?

Cieľom manažmentu nočného života je zvýšiť bezpečnosť všetkých zainteresovaných strán a rovnako zvýšenie komfortu a kvality nočného života. Praktický dopad by mali pocítiť obyvatelia lokalít, kde prebieha aktívny nočný život v podobe intenzívnejšieho vymáhania dodržiavania pravidiel zo strany podnikov aj ich návštevníkov (či už čo sa týka nočného kludu alebo verejného poriadku) ale rovnako to majú pocítiť aj návštevníci nočných podnikov a prevádzok v podobe väčšej bezpečnosti.

Jana Pohanková
(foto TASR)

Mestská polícia aj naďalej trpí nedostatkom policajtov

(Dokončenie zo str. 1)

Rozsah úloh sa zvyšuje, polícii pribúdajú aj špecializované činnosti

"Od vzniku mestskej polície sa rozsah úloh niekoľkonásobne zvýšil, pribudli nové špecializované činnosti, zvýšili sa kvalitatívne požiadavky na všetkých zamestnancov mestskej polície, používajú sa nové technológie či softvérové vybavenie. Zvýšenie počtu príslušníkov v priamom výkone služby by garantovalo pravidelnú prítomnosť príslušníkov vo všetkých mestských častiach," podotýka správa.

Mestská polícia s väčším počtom policajtov by mohla plniť vo väčšom rozsahu úlohy pri ochrane majetku mesta, pri odborných činnostiach, pri kontrole

dodržiavania nariadení či venovať väčší priestor preventívnym aktivitám. "Smerom dovnútra mestskej polície je zámerom zabezpečiť kvalitnejší výcvik, služobnú prípravu, zvyšovanie erudovanosti príslušníkov, pravidelné vzdelávanie a funkčný kontrolný mechanizmus," deklaruje polícia v dokumente.

Počas roka 2020 bolo prijatých 65 zamestnancov, z toho 54 príslušníkov, jeden zamestnanec bol po úspešnom vykonaní skúšky preladený z administratívnej pozície na pozíciu príslušníka. Ostatní zamestnanci boli prijatí na administratívne a servisné práce. "Prijímacie konanie sa dokopy konalo 11-krát, z toho sedem prijímacích konaní bolo na pozíciu príslušníka (dve na vedúcu pozíciu

a jedno na pozíciu príslušník/priestupkár) a štyri konania boli na zamestnaneckú pozíciu," spresňuje správa o plnení úloh.

Bývalý náčelník považuje nedostatok policajtov za najmarkantnejší problém mestskej polície

Do kampane Buď policajt sa zapojilo 333 uchádza-

čov. Pripravené boli pre nich štyri prijímacie konania. Pozvaných bolo 48 uchádzačov, päť z nich sa nedostavilo a z výberového konania bolo vylúčených 19 záujemcov. "Okamžite boli prijatí do pracovného pomeru desiatich uchádzačov s požadovaným odborným (policajným) vzdelaním," uvádza sa v dokumente.

V minulom roku však skončilo pracovný pomer v mestskej polícii celkom 33 zamestnancov. Z toho dohodou 13 zamestnancov, v skúšobnej dobe osem zamestnancov, výpoveďou zo strany zamestnanca šesť zamestnancov, výpoveďou zo strany zamestnávateľa dvaja zamestnanci, skončením pracovného pomeru na dobu určitú dvaja

zamestnanci a okamžitým skončením zo strany zamestnávateľa dvaja zamestnanci.

Bratislavská mestská polícia dlhodobo rieši nedostatok policajtov. Bývalý náčelník mestskej polície Marek Gajdoš minulý rok uviedol, že chronická personálna nedostatočnosť je najmarkantnejším problémom mestskej polície a má zásadný vplyv na kvalitu jej činnosti. Hlavné mesto spolu s vedením mestskej polície spustilo ešte v októbri 2019 náborovú kampan na zabezpečenie nových policajtov. Ku koncu roka 2019 mala mestská polícia 268 príslušníkov.

(Text a foto TASR)

Viac GR ako Yaris

Toyota GR Yaris ide akoby proti prúdu.

Väčšina automobiliek sa snaží stoj čo stoj predať čo najviac áut a zároveň všemožne šetriť kde sa len dá. Preto aj ostré hot hatche nejakým spôsobom mäknú – stávajú sa civilnejšími a strácajú výmo-

nosť. Do toho Toyota „strelí“ GR Yaris – malý hot hatch, ktorý má s bežnými Yarismi spoločné iba svetlá, anténku a škupinu prístrojovej dosky. Karoséria je trojdvierová, hoci bežné Yarisy majú päťro dverí. Panely karosérie sú hliníkové, strecha karbónová. Pod kapotou je 1,6-litrový turbomotor s výkonom 261 koní, a nikde inde takýto motor nenájdete. Hnacia sila sa prenáša

permanentne na všetky štyri kolesá. Prostredníctvom volby režimu si môžete zvoliť či sa má dozadu prenášať 50, 60 alebo 70 percent hnacej sily. Podvozok je športový, nápravy rozšírené, brzdy vpredu štvorpiestikové, vzadu dvojpiestikové. Keby som

chcel všetko vymenovať, nemalo by to konca kraja. Dôležité však, je Toyota GR Yaris jazdí ako boh – a to po každej stránke. Ani si nepamätám auto, ktoré by mi dávalo takú spätnú väzbu z diania a ktoré by ma tak náramne bavilo. Bravó Toyota!

Pozor na šmejdov!

Už aj pneumatikám sa „stáča“ vek, nedajte sa nachytať.

Veľa ľudí nezjazdí pneumatiky na hranicu zákonom povolennej hĺbky dezénu, ale ich predčasne predáva. Ďalšia skupina ľudí predáva pneumatiky preto, lebo dosiahli istý vek – trebárs 3 alebo 4 roky – aj keď dezén je ešte vyhovujúci. Neraz sa to deje v rámci firemnej starostlivosti o autá, ukončenie lízingu a prípravu na predaj. Ďalšia skupina predáva pneumatiky pretože si kúpili iné disky kolies a menia aj pneumatiky. Nech už je dôvod akýkoľvek, internetové portály sú

plné jazdených pneumatík, ktoré môžete kúpiť za výhodné ceny. Pozor však na šmejdov, ktorí pozmeňujú dátum výroby pneumatík. Každá pneumatika má dátum výroby zakódovaný v DOT ako štvorčíslicie, napríklad v tvare 1118, kde prvé dvojčíslo znamená týždeň, v ktorom bola pneumatika vyrobená, druhé dvojčíslo koncovku roka v ktorom bola vyrobená. V tomto prípade teda v 11. týždni roka 2018. Keď narazíte na pneumatiku s upraveným číslom DOT, dajte ruky preč od toho.

Nielen krajší

Opel Crossland pri facelifte prišiel o písmenko X, omnoho viac však získal.

Predná časť dostala masku s názvom Opel Vizor, ktorú má už aj nová Mokka a budú ju mať aj ďalšie mo-

dely tejto automobilky. Vzadu pribudol medzi svetlami lesklý pás nesúci logo Opel. Novú grafiku majú aj svetlá, a to vpredu aj vzadu. V interiéri, aj po fúzii s francúzskym koncernom Stellantis (pôvodne PSA) ostal Ne-

mcom. Človek sa v ňom rýchlo a ľahko zorientuje, žiadne dôležité ovládacie nemusí hľadať v menu dotykového displeja. Vzadu môžete lavicu posúvať v roz-

sahu 150 mm a uprednostniť tak priestor pre posádku alebo batožinu. Pod kapotou testovaného modelu pracoval 1,5-litrový turbodiesel s 88 kW (120 k), ktorý sa vyznačuje nízkou hlučnosťou, prekvapivou pružnosťou a najmä nízkou spotrebou. Napriek

tomu, že väčšiu vzdialenosť sme najazdili na diaľnici, spotreba neprekročila 5,2 l/100 km.

Novinky

Fabia klope na dvere

Nová Škoda Fabia sa postupne odhaľuje, stojí na novej podlahovej platforme, vďaka ktorej narástla do dĺžky o citelných aj viditeľných 110 mm a rázvor sa natiahol o 94 mm. Kufr sa zväčšil o 40 dm³ na 380. Pod kapotou budú troj- aj štvorvalcové motory, manuálna aj automatická DSG prevodovka. Predaj by mal začať v júli, kombi príde v roku 2023.

Obrat o 180 stupňov

Honda prichádza s novou generáciou modelu HR-V. K dispozícii bude iba ako hybrid, avšak taký, kde benzínový motor primárne slúži na pohon generátora elektrickej energie. Do pohonu sa zapája len výnimočne. Podobný systém majú CR-V, Jazz a Jazz Crosstar.

Stvorený pre Európu

Hyundai Bayon je kompaktné SUV stvorené pre Európu. Karoséria s dĺžkou 4 180 mm má nápaditý dizajn. Krok s dobou potvrdzujú asistenčné systémy aj konektivita s online službami. Pod kapotou budú iba benzínové motory – atmosférický 1,2-litrový alebo prepínaný litrový, ktorý môže mať aj mild hybridnú techniku.

Nie je normálny

Volkswagen T-Roc R vôbec nie je vyzývavý, no v skutočnosti je riadne nabrúsený.

Má veľké kolesá, výraznejšie nárazníky a dokonca aj krásne koncovky výfuku Akrapovič, no v zásade nič vyzývavé a na prvý pohľad celkom bežné malé mestské SUV. Pod kapotou je však prepínaný benzínový dvojliter

s výkonom 221 kW (300 k) a krútiacim momentom 400 Nm. A nie sú to iba čísla, ale aj reálny prejav motora im zodpovedá. Hoci vzhľadom na prepínanie motor má sil už v nízkych otáčkach, nárast výkonu cítiť až po zásah obmedzovača. Titánový „lauf“ od Akrapoviča má pekný dunivý zvuk a pri uvoľnení plynu vie pekne streliť. Podvozok má tri nastave-

nia. V komfortnom je pevný, v normálnom ešte pevnejší, v režime Race je už ultrapevný a naše cesty ma až boleli. Na oplátku vás v spojení s výkonom 300 koní a poho-

nom všetkých štyroch kolies dokáže v zákrutách poriadne pobaviť. Mimochodom, stovku z miesta dá VW T-Roc R za pomoci Launch Controlu za 4,8 sekundy. Wau!

Rubriku pripravuje **AUTO MAGAZÍN**, najčítanejší motoristický časopis na Slovensku

automagazin.sk

youtube | Auto magazín

facebook | automagazin.sk

instagram | automagazin.sk

auto
magazín

Marianna Ďurianová: Hodnoty v živote mám upratané. Viem, čo je pre mňa dôležité a čo nie

Ak by sme mali niekoho zo súčasných moderátorov označiť za stálicu televíznej obrazovky, tak je to určite Marianna Ďurianová. Súčasná tvár verejnoprávneho športového spravodajstva, o ktorej len málokto tuší, že aj keď sa nenarodila v hlavnom meste, bratislavská Petržalka ju takpovediac odchovala.

Váš príbeh je zaujímavý, keďže ste sa s rodičmi v detstve dosť sťahovali. Narodili ste sa v Žiari nad Hronom, následne ste sa presunuli do Bratislavy a po pár rokoch ste sa presťahovali do Kremnice. Prečo toľké presuny?

Áno, je celkom vtipné to naše rodinné sťahovanie. Keď som bola dieťa, tak sme sa sťahovali kvôli práci rodičov a v dospelosti zas kvôli môjmu štúdiu. Narodila som sa v Žiari nad Hronom, keďže v Kremnici, v ktorej moji rodičia žili, nebola v tom čase pôrodnica. A keď som mala päť rokov, tak sme sa presťahovali do Bratislavy.

Keď ste s rodičmi žili v hlavnom meste, tak to bolo iba v Petržalke alebo aj v iných častiach?

Pristahovali sme sa na nové petržalské sídlisko. Na vtedajšiu Saburovej ulicu - dnes Starohradskú, hneď vedľa Technopolu. A tam sme žili až do konca roku 1990. To obdobie mi dalo základ do života. Tam som prežila sladké roky bez zodpovednosti za čokoľvek, prvé priateľstvá na celý život, základnú školu, pocit veľkomesta.

Ako si na túto lokalitu v čase vášho dospievania spomínate?

Bolo to naozaj krásne detstvo. Keď sa povie Petržalka, všetci si predstavia betónovú džungľu, ale my sme mali hneď za domom lesík a za ním štrkovisko Draždiak. Takže príroda bola úplne na dosah ruky. Na jar sme v lesíku zbierali snežienky a v lete sme si užívali krásne čistú vodu Draždiaku, ktorý keď v zime zamrzol, bol našim klziskom. Medzi domom a lesíkom bolo ihrisko, na ktorom sme sa

bicyklovali, ložili po preliezkach a stromoch, stavali si bunkre v betónových valcoch zo stavby, odkočíkovala som všetky deti na sídlisku... Veľmi rada spomínam na to obdobie plné bezstarostnosti.

Keď ste sa v dospelosti vrátili do Bratislavy, podľa čoho ste si vybrali lokalitu, v ktorej ste sa usadili?

Do Bratislavy som sa vrátila rok po skončení strednej školy v Žiari nad Hronom - obchodnej akadémie. Keďže som začala študovať na Univerzite Komenského, na Filozofickej fakulte,

ktorá je na nábreží Dunaja, hľadala som byt neďaleko centra. Podarilo sa mi kúpiť veľmi príjemné bývanie na konci Ružinova, odkiaľ som mala skvelé spojenie električkou priamo pred školu. Ani v tej lokalite nebola núdza o prírodu. Všade naokolo boli veľké

stromy, z ktorých som na jar o štvrtej ráno plašila vtáky tleskaním, lebo ma ich štebot pravidelne budil. (smiech)

Asi nie je tajomstvom, že ste sa napokon usadili kúsok od centra mesta. Čo vnímate v lokalite, kde žijete, ako jej najväčší bonus?

Po vysokej škole som sa presťahovala bližšie k centru. V podstate ma delí jedna križovatka od Starého Mesta a musím povedať, že som tu už 15 rokov veľmi spokojná. Všade mám blízko, do centra chodím častokrát pešo. K nábrežiu je to na skok, aj na diaľnicu autom je výborne spojenie a v bezprostrednej blízkosti máme ob-

chodné centrum Central, za domom najznámejšiu bratislavskú tržnicu - Miletickú. Za jeden z najväčších benefitov tohto bývania považujem uzavretý dvor s parkoviskom, čo je už dnes v tejto lokalite zriedkavé.

Prejdime k inej téme... ako jedna z mála mediálne známych tvárí pôsobíte ako večne usmiate a dobre naladená. Darí sa vám nestrácať optimizmus aj v týchto ťažkých časoch?

Mám veľké šťastie, že som do vienka dostala optimistickú povahu. I keď musím priznať, že počas posledného roku som aj ja mala párkrát pocit, že už je toho veľa a že zvládnuť to celé môže byť aj problém. Našťastie mám prácu, o ktorú som ani počas pandémie neprišla, čo považujem za nesmierne dôležité na uchovanie si psychickej pohody. A i keď sme si v tej najužšej rodine prešli aj ochorením covid, zvládli sme to, dúfam, bez väčšej ujmy. Oveľa viac sme sa spriatelili s prírodou, asi ako väčšina Slovákov z miest. Utužili sme si vzťahy, uvedomili sme si omnoho silnejšie, aké dôležité je mať okolo seba blízkych, na ktorých sa môžete spoľahnúť a dokonale sme si poupratovali svoje obydlie. (smiech) Takže presne podľa starej múdrej pravdy, že všetko zlé je na niečo dobré.

Každý človek má aj slabé chvíľky. No vás si človek ťažko predstaví nahnevanú alebo kričiacu. Je niečo, čo vás vie naozaj vyvieť z rovnováhy?

Som vo svojej podstate dosť naivná. Dlhú som si myslela, že keď nebudem robiť vedome nič, čo by druhým ublížilo, tak ani mne nebude nikto ublížovať. No žiaľ, vyrástla som z toho, lebo realita je úplne iná. Ale napriek tomu ma vždy zabolí nespravodlivosť. Nielen voči mne. Akákoľvek. A v posedennej dobe ma veľmi mrzí, keď ľudia prestávajú používať svoj vlastný ro-

zum. Mám pocit, že pre mnohých je pohodlnejšie nerozmýšľať. A to sa mi nepáči. To ma vie celkom rozpoložiť. A neviete si ma predstaviť kričať? Tak mám občas také dni, že ma je určite počuť aj na obežnej dráhe Zeme. (smiech) Ale to je zdravé. Emócie musia dostať svoj priestor, takže tým udržiavam svoje duševné zdravie, aby som sa čo najviac zvyšných dní mohla usmievať...

Ak sa nemýlim, tak máte vyštudovanú psychológiu. Využívate v živote a možno najmä teraz, tieto svoje vedomosti?

Využívam ju určite, aj keď mnohokrát úplne prirodzene bez toho, aby som si to vôbec uvedomovala. Psychológia je veda na každý deň, na každú situáciu. Myslím, že ju mám tak trochu vžitú a jej štúdium mi uľahčilo pochopiť záležitosti, ktoré sú na prvý pohľad komplikovanejšie.

Dospeli ste v poslednom čase k prehodnoteniu životných priorít, s potrebou nejakej veci po skončení pandémie zmeniť?

Nemyslím si, že som pred týmto "divotvorným" obdobím robila niečo, čo som sa rozhodla zmeniť. Možno viac selektujem informácie. Ale už dlho mám hodnoty vo svojom živote upratané. Viem, čo je pre mňa dôležité a čo nie. Možno najvýraznejšie, čo vo mne zanechalo stopu je, že si budem oveľa viac vážiť slobodu, ktorú som ešte do minulého roka považovala za samozrejmosť.

Veronika Trojanová
(foto MD)

Na ortodoxnom cintoríne odkryli vyše 400 náhrobných kameňov

Na ortodoxnom cintoríne v Bratislave, pri obvodovom múre a na hranici s Mikulášskym cintorínom, odkryli podľa predbežných odhadov vyše 400 náhrobných kameňov s nevyčísľiteľnou historickou hodnotou. Náhrobné kamene objavené pod nánosom zeminy a vrstvy odpadov

z oboch cintorínov pochádzajú prevažne z 18. a prvej tretiny 19. storočia. Na tlačovej besede o tom informoval predseda židovskej náboženskej obce Tomáš Stern.

Náboženská židovská obec v Bratislave si tento rok pripomína 730 rokov od prvej dochovanej písomnej

zmienky o prítomnosti Židov na území nášho mesta. Je súčasťou známeho textu základného mestského privilegia, ktoré kráľ Ondrej III. udelil v roku 1291 vtedajšiemu Prešporku. "Židovské obyvateľstvo tak bolo neodmysliteľnou súčasťou tohto mesta od prvého momentu jeho vzniku. Nie je príhodnej-

ší spôsob, si pripomenúť toto výročie a slávne dejiny prešporskej židovskej komunity ako práve nálezom významného fragmentu týchto dejín," poznamenal Stern.

Medzi nálezmi sú napríklad náhrobky popredných patricijských rodín, ktoré sú priamymi predkami

nemeckého básnika Heinricha Heineho či revolucionára Karla Marxa. Jeden z náhrobkov z roku 1724 patrí Simonovi Wolfovi Oppenheimer, vnukovi Samuela Oppenheimera, ktorý bol diplomatom a hlavným finančníkom na dvore Habsburgovcov v období vrcholiaceho konfliktu s Osmanskou ríšou.

Smutným, ale vzácnym je podľa Sterna nájdenie dvojnáhrobku detí rabína Benjamína Wolf Pollaka z roku 1719, jedného zo zakladateľov ješivy, našlo sa tiež torzo náhrobku z roku 1831, patriace jednému zo spolupracovníkov Chata-ma Sofera.

(red, TASR)

V 30-tych rokoch minulého storočia, kedy sa dá o Bratislave hovoriť stále ešte ako aj o nemeckom meste, o čom svedčila prítomnosť početnej nemeckej menšiny starých Prešpurákov, vydalo vydavateľstvo Samuela Steinera útlú knižôčku Karola Benyovského „Mýticky starý Prešporok“. Nie je od veci si v tejto knižke po rokoch zalistovať a prerozprávať staré príbehy.

Polnočná omša u Františkánov

K Františkánskemu kostolu v Prešporku, ktorý má viac ako 700 rokov a patrí medzi najstaršie stavebné pamätníky mesta, sa viaže jedna zaujímavá sága. Kostol je známy svoju pozoruhodnou históriou, veď napríklad 17. decembra v roku 1526 tu bol Ferdinand I. Habsburský vyhlásený za uhorského kráľa. V tomto kostole sa až do roku 1530 vyberali vedúci úradníci mestského magistrátu. V krypte kostola odpočívajú mnohé osobnosti z významných prešporských familií, ktoré hrali významnú rolu pri rôznych udalostiach, ale aj prostí františkánski mníši tu našli miesto svojho posledného odpočinku. Hovorí sa, že veľká krypta kostola sa na Vianoce, presne povedané v 11 hodinách vianočného večera, čiže ešte pred polnočnou omšou, rozjasní a vzápätí v nej zaznie žalm. Je to spev mŕtvych františkánskych mníchov, ktorí sa v tento večer zhro-

maždia v krypte a vrúčne spievajú chvály na počesť Ježiška a vyjadrujú mu vďaka za spasenie.

Úderom polnoci sa však vrátia do svojich rakiev a v tom čase začne hore v kostole polnočná omša.

Ságy o mŕtvych, ktorí nákrátko opúšťajú svoje hroby, aby sa zúčastnili omše sú v nemeckých hovoriacich krajinách pomerne časté. Napríklad v takom meste Autun sa pri kostole svätého Štefana nachádza cintorín, z ktorého je často v noci počuť spev žalmov. Raz v noci si chceli dvaja meštania ulaviť pri cintorínskom múre, keď tu začuli prekrásny spev na čo vošli do kos-

tola, kde si sadli do krajnej lavice a počúvali spev ľudí, ktorých vôbec nepoznali. Po hodnej chvíli si uvedomili, že napriek tomu, že nikto z prítomných nemá zažatú sviecu v kostole je úplne jasno. Pri lepšom pohľade si uvedomili, že svetlo vychádza z postáv. V tej chvíli sa k nim priblížila postava, ktorá ich upozornila, že nemajú právo rušiť ich modlitby, a keď tak budú konať umrú. Jeden z nich utiekol a ten druhý čo zostal znездajky umrel.

Na Islande dokonca veria, že v určité časy povstanú cele dediny mŕtvych, ktoré následne odslúžia bohoslužbu v kostole. Náhodní okoloidúci, ktorí to videli, však hovoria, že to nebol vôbec príjemný zážitok. A my im to aj veríme.

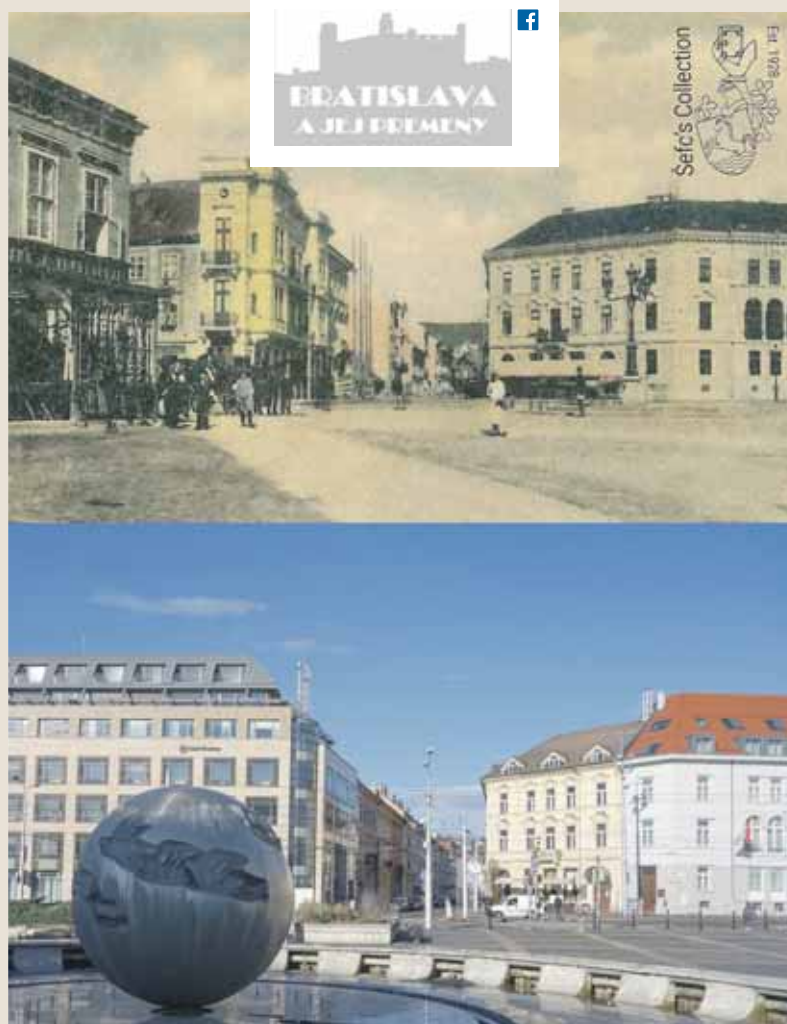
Z nemčiny voľne prerozprával
Sven Šovčík

Bratislava a jej premeny

Pohľad z Hodžovho námestia do Palisád

Pohľadnica bola odoslaná z Bratislavy do Prahy. Bratislavská poštová pečiatka je z 12.6.1900. Pražská z 13.6.1900 Pražská modrá pečiatka sa otláčila na prednú stranu - modrý flak na pravej strane. Pohľadnica je písaná v češtine. Frankovaná 5 filerovou známku Magyar Kir. Posta. Vytlačená v Mnichove, vydal Carl Otto Hayd. Samotný záber: Vidno stĺp elektrickej trate, takže po roku 1895. Zo zbierky pohľadníc J. Šefc.

— INZERCIA —

SUISSE

V našej ponuke,
pre Vás
Švajčiarske
sladkosti

Vaša darčeková predajňa

DELIKATESO

www.delikateso.sk

Klarisky aj DPOH lákajú divákov na nové diskusné formáty

Ilustračná foto: Nová talkshow Zuzany Kovačič Hanzelovej – Hry DPOH na doskách Divadla P.O. Hviezdoslava Foto: Katarína Kubalová

Ilustračná foto: Premiérová časť Diškurz Klarisky sa venovala téme sčítania obyvateľov. Foto: Katarína Kubalová

Už v marci prinieslo Bratislavské kultúrne a informačné stredisko (BKIS) dva celkom nové a originálne programové formáty do online prostredia, ktoré si ihneď získali publikum svojou špecifickou atmosférou i zameraním.

Diškurz Klarisky ponúka živú diskusiu z nádherného priestoru bývalého kostola, ktoré sa venujú aktuálnym témam úzko spätým s mestom a dávajú priestor odborníkom i osobnostiam, ktoré sú súčasťou kultúrneho a spoločenského života Bratislavy. Prijemnú atmosféru vysielania podporujú aj zaujímaví hudobní hostia. V marci sa diskutovalo na tému sčítania oby-

vateľov a v apríli to bude problematika očkovania proti Covid 19. Fundované odpovede na vysoko aktuálnu tému a otázky o fungovaní a procese schvaľovania vakcín, ich dostupnosti, či rozdieloch medzi nimi zodpovedajú rešpektovaní odborníci. Moderátor Martin Staňo privíta hosti: epidemiologičku **Zuzanu Krištúfkovicú**, virológa z Biomedicínskeho centra SAV **Juraja Kopáčka**, zdravotnú sestru z očkovacieho centra **Zuzanu Weserovicu**, 1. námestníčku primátora hlavného mesta Bratislavy **Tatianu Kratochvílovú**, ale aj známeho hereckú osobnosť **Kamilu Magálovú**.

Živú diskusiu vynikajúco doplnia hudobní hostia.

Vystúpi legenda slovenského jazzového a bluesového spevu - Peter Lipa, ale aj už spomínaná Zuzana Weiserová, ktorá je nielen zdravotná sestra, ale aj talentovaná operná speváčka. Klarisky Diškurz môžete v premiére sledovať v stredu, **14. apríla o 20:30 na facebookovej stránke BKIS, hlavného mesta Bratislava alebo Denníka N.**

Na doskách Divadla P. O. Hviezdoslava pokračuje edukatívna diskusná talkshow **Zuzany Kovačič Hanzelovej - Hry v DPOH**. Premiéru mala príznačne na deň učiteľov 28.3.2021 a na výročie Jána Amosa Komenského. Práve jeho myšlienku „škola hrou“ prináša DPOH na

javisko a spája s umením. Tematicky vychádzajú diskusie zo školských predmetov a medzi hosťami sa objavajú popri odborníkoch aj umelci, ktorí majú k danej disciplíne blízko vďaka predchádzajúcemu štúdiu. Druhý diel bude venovaný prírodovede, chémii, fyzike,

matematike a vesmíru. Porozprávajú o nich herečka a bývalá študentka MatFyzu **Andrea Sabová**, úspešný mladý fyzik, ktorý na sociálnych sieťach aktívne vyvracia hoaxy. Vedátor **Samuel Kováčik** a na problémy globálneho otepľovania upozor-

ní hudobný hosť, kapela **S hudbou vesmírnou**. Talkshow môžete sledovať v premiére v nedeľu, **18.4.2021 o 19.00 na Facebooku DPOH, BKIS a Denníka N.**

(BKIS)

Poľovníci ulovili kvôli opatreniam o 15-tisíc diviakov menej ako pred rokom

Čakajú nás katastrofálne škody spôsobené zverou a rýchlejšie šírenie afrického moru ošipáných?

V minulom roku oslávilo organizované poľovníctvo na Slovensku 100. výročie. Za posledné roky si však prešlo viacerými výzvami. V diskusiách na rôznych fórach sa častejšie objavovala aj otázka jeho opodstatnenia v 21. storočí. Situáciu poľovníkom okrem pandémie a množstva návštevníkov v lesoch mohli skomplikovať aj vznikajúce nariadenia z dielne Európskej komisie. Niektorí jej zástupcovia prirovnávali poľovníctvo, vo vzťahu k prírode, k ťažbe dreva v lesoch. Ako sa k aktuálnym problémom stavia Slovenská poľovnícka komora sme sa rozprávali s jej predstaviteľom Alojzom Kaššákom.

Aké zásadné obmedzenia spôsobila pandémia a výnimočný stav poľovníkom a združeniam pri ich fungovaní počas uplynulého roka?

Obidve veci nás nesmierne ovplyvnili, ako pandémia tak aj výnimočný stav a prijaté opatrenia. Pandé-

Ing. Alojz Kaššák

pektujú to, že my musíme plniť nariadenia, opatrenia a štátom schválené plány chovu a lovu. V preľudnenej krajine, kde neustále hrozí nejaké nebezpečenstvo je to posledný rok veľmi ťažké. No a čo sa týka výnimočného stavu, opatrenia proti COVID-19 nás ovplyvnili až natoľko, že sme nemohli organizovať spoločné poľovačky, plniť plány lovu, starať sa o zver v čase núdze.

Keďže pri love diviacej zveri je predkladaný mesačný výkaz (pri ostatnej ročný), dnes už vieme, že sme kvôli protipandemicným opatreniam ulovili o 15-tisíc diviakov menej ako vlani. Čo môže mať v tomto roku katastrofálny dopad na škody spôsobené zverou a rýchlejšie šírenie afrického moru ošipáných,

V bratislavských lesoch sa momentálne pohybuje trojnásobne viac ľudí ako v predošlom období, čo pre vás a pre zvieratá tento stav prináša?

Neustále vyrušovanie, koncentrovanie na určitých miestach, alebo aj napádanie zveri psami. Zver uniká do mladín a húštin, kde v strese lúpe kôru stromov a spôsobuje tým škody na lesných porastoch. Pre nás je tento stav takisto stresujúci. Keď musíte chodiť za zverou, alebo ju čakať na posede, stretnete 10 cyklistov, raz toľko bežcov, turistov, psičkárov. Takto sa plniť plán lovu dá len veľmi ťažko.

V predošlých mesiacoch vzišli z dielne európskej komisie návrhy, ktoré by výrazne obmedzili činnosť poľovníctva v krajinách EÚ. Jeden hovoril o zákaze činnosti na 10 % rozlohy EÚ. Komisia tiež prišla s legislatívou obmedzujúcou používanie olova v poľovníctve. Ako sa pozeráte na tieto návrhy?

Je to absolútny nezmysel, na ktorý sme poukázali aj my a vyzvali sme zástup-

nie. Poľovníctvo je trvalo udržateľným nástrojom a spôsobom hospodárenia v krajine. Presne takto ho definuje niekoľko strategických materiálov schválených Európskou komisiou, preto považujeme toto zaradenie za dehonestujúce, priťažujúcim ale hlavne je to opäť nástrojom v rukách

u zveri samičieho pohlavia a mláďat, aby sa nám podarilo znížiť čo najviac stavy zveri a jeho prírastok.

Aké miesto teda má poľovníctvo na Slovensku v 21. storočí?

Z nášho pohľadu nenahraditeľné. Keď sa pozriete koľko neustálych konflik-

Rozhodne oblasť posudzovania pytliactva potrebuje silnú reformu, nakoľko prípady, ktoré sa stali od začiatku roka sú jednoducho neakceptovateľné. V súčasnosti, keď niekto spácha trestný čin pytliactva, je mu odobraný poľovný lístok aj zbrojný preukaz. Po určitej dobe sa k nemu

úradníkov zameraných na potlačenie a odstránenie poľovníckej činnosti ako takej, nakoľko jej množstvo ľudí nerozumie.

Slovenská poľovnícka komora predstavila film aj kampaň Má poľovníctvo zmysel?, ktorý sa zaoberá opodstatnením poľovníctva. Čo vás viedlo k vytvoreniu dokumentu?

Už v minulom roku sme spustili kampaň s názvom Poľovníctvo má zmysel a prostredníctvom prvej časti filmu s rovnakým názvom sme sa snažili laickej verejnosti vysvetliť, potrebu tejto činnosti vo vidieckej a husto osídlenej krajine Slovenska. Človek z mesta si neuvedomí, ako veľmi svojou činnosťou poľovník ovplyvňuje správanie a stav zveri. Že lov a samotné poľovníctvo má prísne regulácie, ktorými sa riadi, že poľovník neloví pre veľké množstvo trofejí (áno sú aj takí, ale nenazývame ich poľovníkmi...) avšak aj napriek tomu samotnú trofej i zdravotný stav jedinca musí pred ulovením správne posúdiť. To sa nejedná len u samčej, ale aj u samičej zveri, pretože

rovnošaty vzniká, napr. zrážky so zverou na cestách, neočakávané návštevy zveri v intravilánoch a neustále narastanie škôd spôsobovaných so zverou, tak sami vidíte, že poľovníci majú veľmi dôležitú úlohu pri manažovaní vidieckej krajiny. Aj napriek tomu, že ročne ulovíme 180 tisíc kusov raticovej zveri, stále to nestačí. Poľovníci však nehrajú významnú rolu v love zveri, ale aj starostlivosti o prírodu a životné prostredie. Vysádzajú stromy, vetrolamy, remízky, čistia revíry od komunálneho odpadu, starajú sa o malú zver dopĺňaním chýbajúcej vody počas letných horúčav, snažia sa o prírodu a zveri edukovať nielen deti ale aj dospelých. Významným faktorom je taktiež predchádzanie a zabráňovanie šíreniu nebezpečných ochorení, ktoré sú prenosné aj na človeka, napr. besnota či trichinelóza.

S poľovníctvom sa spája aj množstvo už medializovaných káz pytliactva a problémy s revírm. Potrebuje aj táto oblasť zásadnú reformu ako iné ďalšie oblasti v spoločnosti?

opäť môže dostať zložením skúšky nanovo. To je hlúposť. Pokiaľ sa niekto previní proti zákonu úmyselne a s cieľom škodiť verejnému záujmu, nemal by už nikdy siahnuť na zbraň a zelenú rovnošatu. Čo sa týka revírov, to je samo o sebe veľmi zložitá. Naším cieľom je, aby sa k povolenke a teda samotnému výkonu práva poľovníctva dostalo viac našich členov.

Poľovníctvo na Slovensku v roku 2020 oslavovalo 100. výročie. Čo by ste mu prial do ďalších rokov?

Želal by som mu určite menej konfliktov a ničím nepodložených osočovaní komunity od laickej verejnosti, viac rozumných rozhodnutí z radov našich členov a viacej akceptácie u návštevníkov lesov. Poľovníci tu neboli, nie sú a nebudú pre to, aby si plnili mrazničky a na steny vešali trofeje. Sú tu na to, aby cielene a efektívne znížili stavy zveri, ochránili potravinovú sebestačnosť Slovenska a zanechali v revíroch kvalitnú a zdravú zver.

Jana Pohanková
(ilustr. foto TASR)

mia spôsobila, že v prírode sa dnes nachádzajú aj ľudia, ktorí sa tam objavovali len zriedka, príroda je preľudnená, zver nemá pokoj, vznikajú konfliktné situácie, psy čoraz častejšie napádajú voľne žijúcu zver, veľa konfliktov je aj medzi návštevníkmi lesov, či poľami a poľovníkmi. Ľudia nereš-

keďže hustotu diviakov sa nám nepodarilo znížiť tak, ako sme to plánovali a ako ukazovali výsledky lovu prvého pol roka. Čakali sme aspoň 100-tisíc. Zákaz cestovania mimo okres a zákaz hromadných podujatí teda aj spoločných poľovačiek veľa zmaril a my všetci to veľmi pocítíme.

kyňu Slovenska v komisii „NADEG“, ktorá o tom rozhoduje, aby požadovala o vylúčenie tejto formulácie. Rovnako tak vyzvali svojich zástupcov takmer všetky poľovnícke organizácie v rámci Európy. Poľovníctvo bolo zrovnané s ťažobnou činnosťou, čo je nesprávne poníma-

Mestské lesy: Radi by sme opravili všetko, no rozpočet je limitovaný

Návšteva okolitej prírody hlavného mesta, ktorej gro tvoria Mestské lesy Bratislava, sa stala najobľúbenejšou aktivitou, akou si vedia Bratislavčania užiť svoj voľný čas. A tak sme sa spojili s vedením tejto organizácie, ktorého sme sa popýtali tak na ťažbu dreva či negatíva enormného náporu turistov na lesy, ako aj na problém s dopravovaním sa turistov do prírody. Porozprávali sme sa s **Marekom Pávom**, zodpovedného za manažment projektov a správu majetku.

Už rok zažívajú naše lesy taký nápor, aký možno v modernej histórii nezažili. Spôsobil to pandémie a fakt, že nič iné, ako zájsť do prírody, vlastne nemôžeme. Vnímate tento nápor na Mestské lesy pozitívne alebo negatívne?

Počet návštevníkov sa v lesoparku zvýšil minulý rok približne trojnásobne. Vnímate to pozitívne. Naše lesy sú určené na rekreáciu. Oddych a šport v prírode má dobrý vplyv na zdravie

Aktuálna situácia nám zároveň ukázala, aké nedostatky pre mestských turistov okolité lesy majú. Či už ide o nedostatok lavičiek, smetných košov, značenia, atď. Pripúšťa si nedostatky v tomto ohľade aj vedenie Mestských lesov?

Problém nedostatku rekreačného mobiliáru sa týka najmä lesov v správe iných subjektov, ktoré na tento účel nemajú financie. Mestské lesy majú mobiliáru dostatok. Priebežne ho však dopĺňame na miesta, ktoré považujeme za viac navštevované.

Kde napríklad to mohli turisti pocítiť?

Minulý rok napríklad pribudli štyri nové opekacie miesta na Partizánskej lúke, lavičky pri rybníkoch aj pri ohniskách na Železnej studničke. Rovnako je dôležité udržiavať existujúce veci pre návštevníkov v dobrom stave. Práve na toto sa teraz zameriavame najviac.

Za samostatnú kapitolu by sme mohli označiť nedostatok parkova-

vniesli poriadok a kvalitu do existujúcich parkovísk. Vyznačujú sa miesta pre ZTP osoby, chystáme ukazovatele voľných parkovacích miest. Na Peknej ceste a pri Červenom moste možno parkovacie miesta v budúcnosti pribudnú, tak aby to nebolo na úkor lesa.

A nehľadajú aj iné alternatívy, ako rekreantov dopraviť do lesa bez toho, aby museli použiť automobil?

Mesto Bratislava rovnako pracuje na väčšom komforte, čo sa týka prístupu návštevníkov pomocou MHD, pešo aj na bicykli do lesoparku. Práve toto je veľmi dôležité, pretože dopyt po pobyte v prírode bude v budúcnosti ďaleko väčší ako možnosti zaparkovať, nech by sme do parkovísk investovali akékoľvek prostriedky.

Za ďalšiu výzvu možno považovať rozširovanie infraštruktúry v podobe náučných chodníkov či cyklochodníkov. Napríklad v Malých Karpatoch, ktoré sú najmä počas víkendov doslova preľudnené, neplá-

oddeliť peších turistov a cyklistov, nech má každý svoj klud.

Takmer každá cestička v mestských lesoch je už vyznačená ako turistická či cyklistická. Priestor na ďalší rekreačný rozvoj preto vidím v lužných lesoch pri hrádzi či ďalej v Karpatoch za Sv. Jurom, ktoré však patria iným vlastníkom, ako mestu Bratislava (štát, obce, súkromné urbáre).

A aký je postoj ML voči občerstveniu a budovaniu verejných toaliet v prírode?

Občerstvenie a toalety je možné podľa zonácie umiestňovať iba do zón intenzívnej rekreácie na okrajoch lesa (Železná studnička, Kamzík, Horáren Krasňany). Hlbšie v lese je už priestor pre autentickú a nerušenú prírodu.

Aktuálna ponuka je dostatočná. Priestor však je na zvýšenie kvality ponúkaných produktov v niektorých bufetoch, a tiež je potreba rekonštrukcie niektorých prevádzok. Väčšina je v súkromných rukách. Pripravujeme však napríklad opravu bufetu na Partizánskej lúke, ktorý patrí mestským lesom.

Keď sme už pri tých obľúbených Karpatoch,

tak možno vo všeobecnosti. Cesty sú v danej lokalite v určitých úsekoch zničené. Vekom a zrejme aj od nákladných vozidiel, ktoré v lokalite ťažia drevo. Do akej miery sa tam ešte ťaží?

Mestské lesy ťažia oproti minulosti už len zanedbateľné množstvo dreva. Väčšina kamiónov prechádzajúcich cez lesopark zväzda drevo pre okolitých vlastníkov lesov. Nevieťme tomu zo zákona úplne zabrániť, snažíme sa však minimalizovať negatívne dopady na návštevníkov.

A oprava ciest, ktoré sú desiatky rokov staré a prípadne ich zničili ťažké nákladné stroje?

Čo sa týka opráv ciest, rekonštruujeme ako prvé úseky najviac navštevované cyklistami. Napríklad trasu Železná studnička – Biely kríž. Okrem tejto cyklotrasy je v pláne aj cesta Snežienka – Kamzík a stará Rača – Biely kríž (Poľná ulica). Sami tu jazdíme na bicykli a radi by sme opravili všetko. Rozpočet je však limitovaný.

Majú ešte Mestské lesy aj také lokality, ktoré sú ľudmi stále málo poznané, no pritom majú veľký potenciál?

Vzhľadom na širokú sieť značených trás, množstvu

ohnísk či altánkov a polohy v tesnom kontakte s hlavným mestom, je návštevnosť našich lesov vysoká. Nedá sa povedať, že by ešte existovala menej navštevovaná lokalita.

Ak by sme to mali zhrnúť vo všeobecnosti, tak aké sú rozvojové plány ML v najbližšej budúcnosti?

Rozbehnutých projektov je veľa. Spomeniem napríklad budovanie novej turistickej trasy na Biely kríž. Začínáme s komplexnou opravou obľúbeného rekreačného areálu Malý Slavín, začína sa stavba centra lesnej pedagogiky pre deti na Kamzíku, ktorého súčasťou je aj obnova lesníckeho arboréta. Čoskoro začíname s transformáciou bývalých muničných skladov na Peknej ceste na oddychový areál, na základoch starej horárne tu vznikne grilovací altánok, pribudnú ohniská a Petanque ihrisko. Pripravené máme aj drevené pobytové schody na brehu rybníka na Železnej studničke, kde si budú môcť návštevníci oddýchnuť na slnku, pozorovať život na rybníkoch či čítať knihu.

Veronika Trojanová
(foto MLB)

aj kvalitu života obyvateľov Bratislavy. Negatívom vyššej návštevnosti je väčšie množstvo smetí v lese, konflikty návštevníkov s voľne pustenými psami, či napätie medzi cyklistami a pešmi na frekventovaných trasách. To však vnímame ako dočasné problémy, ktoré sa postupne zlepšia vyššou informovanosťou jednotlivých skupín.

cích plôch na okraji prírody pre tých, ktorí za prírodou cestujú v rámci svojho okresu, no buď sú hendikepovaní alebo ide o mamičky s kočikmi, a tak je pre nich automobil najlepším riešením.

Rozšírenie parkovísk by znamenalo trvalo vyrúbať časť lesa, čo verejnosť vníma veľmi negatívne. Pracujeme však na tom, aby sme

nujete rozvoj v tomto smere?

Mestské lesy majú najhustejšiu sieť turistických, bežeckých a cyklistických trás na Slovensku. V rámci cyklistiky máme okrem klasických lesných ciest aj sieť singletrailov, zjazdové trate či množstvo opravených asfaltových ciest pre cestných cyklistov. Aktuálne budujeme turistickú trasu na Biely kríž, aby sme

Lar má veľa
pekných podôb.
Tu je päť z nich.

Nájdete v predajniach

DELIKATESO

Loacker

